

Innspill fra fagenhetene til budsjettet 2021

INNHOLDSFORTEGNELSE

UB	2
UMAK.....	12
HSL	24
JURFAK.....	40
HELSEFAK.....	42
IVT.....	52
BFE	56
NT-fak	68

Innspill fra Universitetsbiblioteket (UB) til budsjett og strategiske satsinger 2021

Bibliotekstyret behandlet UBs innspill til budsjett og strategiske satsninger for 2021 i sitt møte 29.4.2020, og fattet følgende vedtak (BS 12/20, ePhorte 2019/4298):

Bibliotekstyret godkjenner bibliotekdirektørens forslag til strategiske satsinger og budsjettinnspill utenfor rammen for 2021 slik disse framkommer i saksdokumentet. Bibliotekdirektøren gis fullmakt til å ferdigstille saken i tråd med de innspillene som kom frem i møtet.

UBs innspill er som følger:

Strategiske satsninger

- OA-fondet – 7 millioner kroner i 2021 og 8,5 millioner kroner i 2022, til sammen 15,5 millioner kroner over to år (s. 2)
- Ny faglig stilling (utdanningsfaglig område) – 0,8 millioner kroner i 2021, til sammen 2,3 millioner kroner over tre år (s. 3)

Budsjettinnspill utenfor rammen

- Ny stilling (utdanningsadministrasjon) – 1,1 millioner kroner i 2021, deretter 0,7 millioner kroner årlig (s. 4)
- Dekning av dyrere litteraturavtaler («read and publish») – 2,2 millioner kroner i 2021, deretter 1,0 millioner kroner årlig (s. 6)
- Dekning av økte valutakostnader 2020 – for kjøp av utenlandsk litteratur – 6,6 millioner kroner (s. 7)

Andre innspill vedrørende budsjettfordelingen (s. 8)

- Redusert internhusleie med 1,0 million kroner årlig fra 1.8.2020, uten reduksjon i ramme
- Litteraturmidle – vurdere å gå tilbake til spesiell basisbevilgning
- Litteraturmidler til LARK
- Lønns- og driftsmidler – treårig plan for å oppnå budsjettmessig balanse

Innspillene er beskrevet nedenfor.

Strategisk tiltak

OA-fondet – 7 millioner kroner i 2021 og 8,5 millioner kroner i 2022

UB opprettholder tidligere forslag om at OA-fondet skal finansieres av strategiske midler til og med 2022. Økt etterspørsel og økte kostnader medfører at budsjettet er oppjustert.

For 2021 har bibliotekdirektøren beregnet at fondet trenger en tilførsel på 8,2 millioner kroner for å finansiere ordningen. Herav ventes 1,2 millioner kroner dekket av STIM-OA¹. Det søkes derfor om 7 millioner kroner til fondet for 2021. For 2022 søkes om 8,5 millioner kroner.

UiT må utrede hvordan publiseringskostnader skal finansieres etter 2022. Bibliotekdirektøren er i gang med dette arbeidet.

UiT var tidlig ute med en strategi for åpen publisering av vitenskapelige artikler, og publiseringsfondet eller Open Access (OA)-fondet ble opprettet i 2011. Publiseringsfondet bidrar til at institusjonens forskere har tilgang til relevante publiseringskanaler som oppfyller kravene til OA-publisering. I takt med økende krav² forventes publiseringskostnadene (APC³) å fortsatt øke de kommende årene.

Fondet får også midler via Forskningsrådets STIM-OA-ordning. Dette er en ordning hvor UH-institusjoner med publiseringsfond kan søke om å få refundert inntil 50 % av kostnadene for foregående regnskapsår. Ordningen skal opphøre, og det siste året man kan søke dekning for OA-utgifter vil være 2021.

UiT har gjennomgående fått mindre enn 50 % dekning av fondets kostnader gjennom STIM-OA, fordi

- STIM-OA-ordningen har ikke hatt tilstrekkelig med midler, og har avkortet forholdsmessig
- UiT/UB innvilger støtte til flere kategorier publikasjoner enn de som tilfredsstiller STIM-OA-ordningens krav, blant annet monografier og antologiartikler

Det norske konsortiet (Unit) har fremforhandlet flere overgangsavtaler fra og med 2019, som bidrar til å utforske nye måter å kjøpe litteratur på/publisere på; såkalte «read and publish»-avtaler. Disse avtalene finansieres over litteraturbudsjettet. Imidlertid dekker ingen av avtalene 100 % publisering.

UB anbefalte i fjor at OA-fondet skulle finansieres av strategiske midler til og med 2022. Det var stipulert en kostnad på 7 millioner kroner i 2021 og 7,5 millioner kroner i 2022. Herav ble det søkt om 4,5 millioner kroner i 2021 og 7,5 millioner i 2022 i strategiske midler, mens det var beregnet 2,5 millioner kroner i refusjon fra STIM-OA i 2021.

Etterspørselen etter OA-fondets midler øker stadig. 2020-tallene så langt antyder en vesentlig økning i forhold til 2019, både i form av langt flere søknader og i form av økte artikkelkostnader, primært som følge av den ugunstige utviklingen i valutakursene. På bakgrunn av dette ser UB behov for at kostnadsrammen for fondet økes. Samtidig viser det seg at refusjon fra STIM-OA blir mindre enn tidligere forutsatt, av grunner nevnt ovenfor. Det vil derfor være behov for større tildeling fra de strategiske midlene enn tidligere innmeldt.

Per mars 2020 har fondet forpliktelser for vel 5 millioner kroner. UBs prognose er at fondet i løpet av 2020 vil bruke opp sine reserver, og reviderte beregninger viser behov for en tilførsel på 8,2 millioner kroner i 2021. Herav forventes refusjon fra STIM-OA i samme størrelsesorden som for 2019, ca 1,2

¹ Stimuleringstiltak for åpen tilgang, opphører i 2021

² Jf krav i/fra EUs Horizon 2020-program, Horizon Europe, Forskningsrådet, KD, Plan S

³ APC – Article Processing Charge

millioner kroner. Bibliotekdirektøren anbefaler derfor at fondet tilføres 7 millioner kroner for 2021 fra UiTs strategiske midler.

For 2022 er den reviderte kostnadsrammen for fondet beregnet til 8,5 millioner kroner. Da 2021 er det siste utgiftsåret refusjonsordningen STIM-OA gjelder, søkes hele summen dekket av strategiske midler i 2022.

Fra og med 2023 er det nødvendig å etablere andre og mer permanente måter å finansiere publiseringskostnadene på. Det er usikkert hvor mye som vil dekkes av de store litteraturavtalene når overgangsordningene i dagens «read and publish»-avtaler opphører. Forskningsrådet forutsetter at publiseringskostnadene innbakes i satsen for indirekte kostnader som belastes eksternfinansierte prosjekter, slik andre bibliotekskostnader er i dag, når STIM-OA opphører. Foreløpig er publiseringskostnadene for 2023 estimert til 9 millioner kroner.

Det er behov for at UiT utreder den videre finansieringen av publiseringskostnadene, eventuelt et videreført publiseringsfond. Dette er en organisatorisk utfordring, like mye som en kostnadsutfordring. UB har høy kompetanse på feltet, og bibliotekdirektøren er i gang med dette arbeidet.

Kostnadsbudsjett	Open Access-/Publiseringsfondet			
Arkivref:	2021	2022	(2023)	Totalt
Antall stillinger/årsverk	-	-	-	
Arealbehov (m ²)	-	-	-	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader				-
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader	8,2	8,5	9,0	25,7
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett	8,2	8,5	9,0	25,7
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	-	-	???	-
Egenfinansiering UiT	7,0	8,5	???	15,5
NFR STIM-OA	1,2	-	-	1,2
Sum finansiering	8,2	8,5	???	16,7

Strategisk tiltak

**Ny faglig stilling – professor/førsteamanuensis innen utdanningsfaglig område/
undervisningskvalitet – 0,75 millioner kroner i 2021, til sammen 2,3 millioner kroner over tre år**

En ny modell for forskningsveiledningskurs er etablert, som oppfølging av universitetsstyrevedtak. Det søkes strategiske midler til en stilling som skal evaluere og videreutvikle kursmodellen og lede arbeidet med utvikling av et påbyggingskurs for PhD-veiledere som har gjennomgått

kvalifiseringskurset. På lengre sikt vil stillingen overtas av UBs budsjett og inngå i den faste faglige bemanningen på Result. Dette anses å utgjøre UBs egenandel knyttet til tiltaket.

Universitetsstyret vedtok i sak 2/2017 at alle PhD-veiledere ved UiT innen 2020 skulle ha gjennomgått veilederopplæring, og at alle veiledere minimum hvert tiende år skal gjennomgå et oppdateringskurs. Det anslås at det ved UiT er 5-600 hovedveiledere, og i tillegg et stort antall biveiledere som også omfattes av vedtaket. Som oppfølging av styrevedtaket ble en ny modell for gjennomføring av forsknings-veiledningskurs gjennomført som en pilot høsten 2018/våren 2019 med 100 deltakere, og gjennomføres høst 2019/vår 2020 med tilsvarende antall deltakere. Kurset er på nytt lyst ut, med oppstart høsten 2020, og med 100 påmeldte like før påmeldingsfrist.

Hensikten med strategiske midler til en ny stilling innenfor forskningsveiledning/utdanningsfaglig område er å evaluere og videreutvikle kursmodellen på bakgrunn av de erfaringer som så lang er gjort, sørge for videre rekruttering til opplæringen i samarbeid med ledelsen på fakultetsnivå, og igangsette og lede arbeidet med utvikling av et påbyggingskurs for PhD-veiledere som har gjennomgått kvalifiserings-kurset.

Stillingen vil styrke det strategiske arbeidet på kort sikt. På lang sikt vil stillingen overtas av UBs budsjett og inngå i den faste faglige bemanningen på Result. Dette anses å utgjøre UBs egenandel knyttet til tiltaket.

Kostnadsbudsjett	Faglig stilling - utdanningsfaglig/undervisningskvalitet			
Arkivref:	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk	1	1	1	
Arealbehov (m²)	-	-	-	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	0,70	0,72	0,74	2,16
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader	0,05	0,05	0,05	0,15
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett	0,75	0,77	0,79	2,31
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	-	-	-	-
Egenfinansiering UiT	0,75	0,77	0,79	2,31
Annen finansiering - spesifiser				-
Sum finansiering	0,75	0,77	0,79	2,31

Tiltak utenfor ramme

Ny stilling – undervisningsadministrasjon og koordinering

1,08 millioner kroner i 2020, deretter 0,75 millioner kroner årlig (varig årlig kostnad)

Etter en utredning vedrørende UiTs utdanningsvitenskapelige fagmiljø ble det i 2019 konkludert med at universitetspedagogikk forblir en del av Result ved Universitetsbiblioteket. Det framgår av sakens dokumenter at modellen vil kreve tilførsel av ressurser. Iht dialog med universitetsledelsen søkes det om dekning av kostnader for en permanent, utdanningsadministrativ stilling (rådgiver), inkludert kostnadene også for et halvt årsverk i 2020.

Det vises til utredning vedrørende forholdet mellom universitetspedagogisk faggruppe ved Result og det øvrige pedagogiske og utdanningsvitenskapelige fagmiljø ved UiT. Universitetsstyret ble i møte i juni 2019 orientert om hvordan saken skal følges opp videre (OS 13/19, ePhorte 2018/5394-15). Den organisatoriske modellen blir opprettholdt, og universitetspedagogikk forblir en del av Result ved Universitetsbiblioteket.

Under orienteringens avsnitt «Vurderinger og videre oppfølging» uttaler universitetsdirektøren:

«I høringsinnspillene fremheves nødvendigheten av at det universitetspedagogiske fagmiljøet, uavhengig av organisatorisk modell, gis ressurser nok til å kunne gi et tilstrekkelig tilbud for utvikling av de ansattes utdanningsfaglige kompetanse og andre områder som er viktig for å at UiT skal nå sine målsettinger. I det videre arbeidet med å etablere den overordna styringsmodellen og videreutvikle dagens tilbud, må økonomiske og ressursmessige konsekvenser også utredes. Det vil være urimelig å forvente at modellen skal kunne utvikles, implementeres og drives uten tilføring eller omdisponering av ressurser.»

Bibliotekdirektøren ser det som nødvendig å tilføre ekstra administrative ressurser til denne virksomheten. Det vises også til dialog med universitetsledelsen om saken. Etter avtale er stillingen lyst ut nå i vår, med søknad om dekning av kostnadene også for et halvt årsverk i 2020.

UB leverer faglige fellestjenester rettet mot både studenter, ansatte og fagmiljøene ved UiT. Stillingen skal ha ansvar for administrative oppgaver knyttet til UBs undervisningsaktiviteter, og koordinering med enhetene og deres arbeid på området.

På denne bakgrunn anbefaler bibliotekdirektøren at UB tilføres ekstra midler på permanent basis til en utdanningsadministrativ stilling (rådgiver).

Kostnadsbudsjett	Stilling innen utdanningsadministrasjon - varig			
Arkivref:	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk	1,5	1,0	1,0	
Arealbehov (m²)	-	-	-	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	1,00	0,70	0,70	2,40
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader	0,08	0,05	0,05	0,18
Arealkostnader*				
Sum kostnadsbudsjett	1,08	0,75	0,75	2,58
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	-	-	-	-
Egenfinansiering UiT	1,08	0,75	0,75	2,58
Annen finansiering	-	-	-	
Sum finansiering	1,08	0,75	0,75	2,58

Tiltak utenfor ramme

Dekning av dyrere litteraturavtaler («read and publish»)

2,2 millioner kroner i 2021, deretter 1,0 million kroner årlig – varig årlig kostnad

I 2019 inngikk UiT, gjennom Unit, nye abonnementsavtaler, såkalte «read and publish-avtaler», som tillater konsortiets forskere å publisere Open Access uten å måtte betale APC⁴. De nye avtalene er betydelig dyrere enn tidligere avtaler, da de blant annet tar utgangspunkt i institusjonens innbetalte APC'er tidligere år. Samtidig innebærer de nye avtalene en administrativ effektivisering for UiT, idet man unngår behandling av mange små fakturaer på hvert fakultet.

UB ber om å få dekket disse kostnadene som tidligere lå hos fakultetene, fra og med medio 2019. For 2019-2021 er beløpet beregnet til 2,2 millioner kroner. Fra og med 2022 utgjør denne ekstra kostnaden 1,0 millioner kroner årlig, og det blir en varig kostnad.

Bibliotekstyret understreket i sin behandling av saken 29.4.2020 at dette er ekstrakostnader som UB må få kompensert.

UiT har i mange år arbeidet strategisk og praktisk for å fremme overgang til åpen publisering (Open Access) av vitenskapelige artikler. OA-fondet er et eksempel på tiltak for dette. I tråd med dette ble det i løpet av 2018-2019, gjennom Unit, forhandlet fram nye abonnementsavtaler med de store, internasjonale utgiverne⁵, såkalte «read and publish-avtaler» som tillater konsortiets forskere å publisere Open Access i deres tidsskrift uten å måtte betale «article processing fee» – APC .

Prisen på de nye avtalene tar blant annet utgangspunkt i institusjonens innbetalte APC'er tidligere år. Dette er kostnader som fakultetene tidligere har dekket selv, men som med de nye avtalene dekkes over

⁴ APC=article processing fee

⁵ Springer, Elsevier, Taylor&Francis, Wiley m.fl.

UBs budsjett. De nye avtalene er betydelig dyrere enn tidligere avtaler. Samtidig innebærer de nye avtalene en administrativ effektivisering for UiT, idet man unngår behandling av mange små fakturaer på hvert fakultet.

Bibliotekdirektøren anser det som rimelig at UB får kompensert den kostnadsøkningen som kan knyttes til utgifter som fakultetene tidligere har hatt.

Rapporter fra UiTs regnskapssystem viser at fakultetene hadde utgifter på 0,72 millioner kroner til dette i 2017 og 0,87 millioner kroner i 2018. Dette er utgifter som nå i hovedsak ligger i de nye avtalene.

De nye avtalene trådte i kraft i løpet av 2019 (til litt ulike tidspunkt). For 2019 var fakultetenes utgifter redusert til 0,68 millioner kroner. Reduksjonen gjenspeiler at en stor del av disse kostnadene i 2019 ble dekket av de nye avtalene (og dermed betalt over litteraturbudsjettet).

I første kvartal 2020 viser regnskapet 0,17 millioner kroner for fakultetenes utgifter til dette.

UB ber om å få dekket disse kostnadene som tidligere lå hos fakultetene, fra og med medio 2019. For 2019-2021 er beløpet beregnet til 2,2 millioner kroner. Fra og med 2022 utgjør denne ekstra kostnaden 1,0 millioner kroner årlig, og det blir en varig kostnad.

Bibliotekstyret understreket i sin behandling av saken 29.4.2020 at dette er ekstrakostnader som UB må få kompensert.

Kostnadsbudsjett	<i>Delfinansiering nye litteraturavtaler – varig kostnad</i>			
Arkivref:	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk	-	-	-	
Arealbehov (m²)	-	-	-	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader				-
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader	2,2	1	1	4,2
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett	2,2	1	1	4,2
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	-	-	-	-
Egenfinansiering UiT	2,2	1	1	4,2
Annen finansiering - spesifiser				-
Sum finansiering	2,2	1	1	4,2

Tiltak utenfor ramme

Dekning av økte valutakostnader 2020 – for kjøp av utenlandsk litteratur – 6,6 millioner kroner

På grunn av svak norsk krone øker litteraturkostnadene i 2020 for mye til at UB kan dekke disse innenfor egne rammer. I tråd med avtale ber bibliotekdirektøren om 6,6 millioner kroner til dekning av underskudd i 2020 knyttet til valuta.

Bibliotekstyret understreket i sin behandling av saken 29.4.2020 at UB må få dekket de økte valutakostnadene knyttet til litteraturanskaffelser.

UB forvalter UiTs litteraturbudsjett. For 2020 har litteraturbudsjettet en ramme på knapt 58,5 millioner kroner. Det aller meste av litteraturen kjøpes i utenlandsk valuta, spesielt euro, amerikanske dollar og britiske pund, og kostnadene er derfor meget følsomme overfor svingninger i disse valutakursene.

Som tør være kjent, er den norske kronen for tiden meget svak i forhold til utenlandsk valuta. Den betydelige svekkelsen gir stort utslag på årets litteraturkostnader.

Som bibliotekdirektøren har redegjort for i møter med universitetets ledelse, øker kostnadene så mye at UB ikke har mulighet til å dekke dem innenfor egne rammer. Litteraturbudsjettet for 2020 er derfor vedtatt med et underskudd på 3,5 millioner kroner. Av dette utgjør økte avtalekostnader 0,9 millioner kroner (se eget avsnitt om «read and publish»-avtaler ovenfor). Resterende underskudd på 2,6 millioner kroner var tilskrevet valutasituasjonen. Prognoser per mai 2020 viser at underskuddet vil bli vesentlig større, da valutakursene på nyåret 2020 er blitt enda mer ugunstige. På tross av at UB budsjetterte litteraturkostnadene ut fra relativt høye valutakurser, ligger valutakursene for betalte kostnader/prognose fra 14-18 % høyere enn det ble budsjettert med.

Med bakgrunn i denne situasjonen og de møter⁶ som er avholdt om saken, ber bibliotekdirektøren om ekstra midler til dekning av økte kostnader i 2020 pga høyere valutakurser på 6,6 millioner kroner.

Bibliotekstyret understreket i sin behandling av saken 29.4.2020 at UB må få dekket de økte valutakostnadene knyttet til litteraturanskaffelser.

Kostnadsbudsjett	Ekstraordinære litteraturkostnader - valuta			
Arkivref:	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk	-	-	-	
Arealbehov (m²)	-	-	-	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader				-
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader	6,6	-	-	6,6
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett	6,6	-	-	6,6
Finansiering				

⁶ Blant annet møte med UiTs organisasjons- og økonomidirektør 22.11.2019 og møte med universitetsledelsen 7.5.2020

Egenfinansiering - egen enhet	-	-	-	-
Egenfinansiering UiT	6,6	-	-	6,6
Annen finansiering - spesifiser				-
Sum finansiering	6,6	-	-	6,6

Andre innspill vedrørende budsjettfordelingen

Redusert internhusleie med 1,0 million kroner årlig fra 1.8.2020, uten reduksjon i ramme

I forbindelse med at UiT flytter sin virksomhet fra lokaler på Mellomvegen til nytt Lærerutdanningsbygg i Breivika, blir UBs bibliotek for lærerutdanning (LU-biblioteket) lagt ned. UB får ikke erstatningslokaler, og har meldt oppsigelse av LU-arealene fra 1.8.2020 til BEA⁷. UBs overslag er at dette vil utgjøre om lag en halv million kroner i redusert husleie i 2020, og deretter om lag en million kroner årlig i redusert husleie. Dette er lagt inn som forutsetning i UBs budsjetter. UB har mottatt bekreftelse fra BEA på at oppsigelsen er mottatt, men foreløpig ingen tilbakemelding på hvordan saken blir håndtert.

Bibliotekdirektøren ber om at husleia blir satt ned fra og med 1.8.2020. I tråd med reglene for internhusleie forutsettes at dette ikke påvirker basisbevilgningen.

Litteraturmidlene – vurdere å gå tilbake til spesiell basisbevilgning

UB forvalter de midler UiT bevilger til anskaffelse av litteratursamlinger – fysiske og i økende grad digitale – for sine forskere og studenter. Midlene tildeles som del av generell basisbevilgning til UB.

Til og med 2016 ble litteraturmidlene tildelt som spesiell basis, og fikk dermed særskilt behandling. Selv om midler til litteratur er en årviss kostnad, anser bibliotekdirektøren tidligere modell som bedre, av følgende grunner:

- Prinsipielt er det ønskelig at universitetsstyret fastsetter størrelsen på litteraturmidlene, da dette er en faglig ressurs for hele UiT
- Spesiell litteraturbevilgning muliggjør på en enkel måte å skjerme litteraturmidlene fra generelle bevilgningskutt
- Spesiell litteraturbevilgning bidrar til å skjerme litteraturmidlene fra press på UBs driftsmidler
- Spesiell litteraturbevilgning muliggjør kompensasjon for faktisk prisstigning på litteratur (prisstigning på internasjonal litteratur er jevnt over vesentlig høyere enn norsk prisstigning)
- Litteraturkostnadene påvirkes sterkt av endringer i valutakursene og litteraturmidlene må derfor forvaltes på annen måte enn ordinære driftsmidler

Se for øvrig konkrete budsjettinnspill ovenfor vedrørende avtalekostnader og valutakostnader.

⁷ Avdeling for bygg og eiendom

Det må legges en plan for hvordan litteraturmidlene skal forvaltes når de nye overgangsavtalene utløper om et par år, og Plan S iverksettes. Se også innspillet om OA-fondet ovenfor.

Et eksempel på konsekvens av dagens modell med litteraturmidlene som en del av generell basisbevilgning, er at kostnadene ved de nye administrative fellestjenestene delvis ble beregnet ut fra enhetens andel av samlet generell basisbevilgning. Litteraturmidlene, som er en faglig ressurs, ble dermed medregnet når administrative kostnader skulle fordeles. For UBs del betydde dette en kostnad tilsvarende om lag et årsverk mer enn om litteraturmidlene hadde vært tildelt som spesiell basisbevilgning.

Bibliotekdirektøren ber om at det vurderes å skille litteraturmidlene ut som spesiell basisbevilgning, slik det var i tidligere modell.

Bibliotekdirektøren viser til møte med universitetsdirektøren 7.5.2020 hvor disse spørsmålene var tema, og imøteser videre dialog om hvordan dette best skal ivaretas framover.

Litteraturmidler til LARK

Etter det UB erfarer, er det i samband med etablering av LARK⁸-studiet avsatt en viss sum til litteratur. Bibliotekdirektøren ber om at disse midlene overføres til UB, for videre oppfølging.

Lønns- og driftsmidler – treårig plan for å oppnå budsjettmessig balanse

UB vedtok i 2015 en redusert bemanningsplan (nedbemanning på 9 årsverk fram til 2020) for å møte nedskjæringene pga ABE⁹-kuttet. Denne omstillingen har UB greid ved hjelp av naturlig avgang i personalet og bruk av avsetninger.

De senere års reduksjoner i bevilgninger pga ny husleiemodell og ADM2020 (fellestjenestene) medfører driftsmessig underskudd. UB vil til høsten legge fram en ny bemanningsplan for bibliotekstyret, samt legge en plan for å bringe lønns- og driftsbudsjettet i balanse i løpet av en treårsperiode.

UBs avsetninger er sterkt redusert, slik at disse denne gang i liten eller ingen grad kan bidra til en mykere omstillingsprosess.

⁸ Landskapsarkitektur

⁹ Avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen (ABE)

Innspill fra UMAK til budsjett 2021 og strategiske fond

UMAKs Innspill til budsjettfordeling 2021 og strategiske satsninger er delt inn i følgende tre kategorier:

1. Innspill knyttet til finansiering av vedtatte og igangsatte faglige tiltak innenfor UMAKs ramme
2. Innspill knyttet til finansiering av nye studietilbud
3. Øvrige innspill - strategiske satsninger UMAK

1. Vedtatte og igangsatte faglige tiltak ved UMAK

a) Landskapsarkitektur

Som ledd i oppfølging av sak om inndragelse av avsetninger over 10 % ved enhetene, fikk UMAK inndratt 26 millioner i 2019. Av de 26 millionene, var 16 millioner øremerket Landskapsarkitekturutdanningen (LARK). Universitetsdirektørens begrunnelse for å inndra disse midlene var at dette var midler avsatt til byggformål (ePhorte 2018/994). Dette stemmer ikke. De avsatte midlene var basismidler knyttet til departementets opprettelse av 100 nye studieplasser fra 2016, videreformidlet til Det kunstfaglige fakultet i perioden 2016-2019. Basisbevilgningen til enhetene er resultatuavhengig og skal i hovedsak finansiere enhetenes grunnleggende drift og portefølje. Av den grunn skulle ikke øremerket tiltak til faglig virksomhet bli berørt ved inndragelse av avsetninger.

Av de avsatte midlene inngår finansiering av 60 studieplasser tilhørende Arkitektshøgskolen i Oslo (AHO). Ifølge departementets intensjon, og derav UiTs og AHOs samarbeidsavtale om den femårige integrerte masterutdanningen, skal basismidlene knyttet til studiets "bachelorordel", dvs. 60 studieplasser, overføres *uavkortet* til AHO. Dette innebærer at UiT sentralt ikke skal anvende interne budsjettregler med 25 % av 60 studieplasser før disse overføres til UMAK (for videre overføring til AHO). De resterende 40 studieplassene er knyttet til de to siste årene på den femårige integrerte masterprogrammet, hvor ansvaret er tillagt UiT/UMAK. Disse midlene vil før de overføres UMAK være avkortet med gjeldende andel til UiT nivå 1. Denne to-delingen av årlige overføringer vil gjelde all den tid studieprogrammet er organisert etter denne modellen.

Studieprogrammet ble satt i gang høsten 2018. Dette har i sin tur har medført utsettelse i overføringer av basismidler til AHO, samt utsettelse i oppbygning av fagmiljø og infrastruktur i Tromsø. Det foreligger en bemanningsplan knyttet til studieprogrammet som er vedtatt av begge institusjonenes styrever. Programmet er videre utstyrsintensivt og Tromsø skal, som studiested, tilby tilsvarende infrastruktur som AHO. Ikke minst knytter det seg store kostnader til verksteder.

Ettersom studentene først kommer til Tromsø de to siste årene på en femårig grad, drøyer det før UMAK får resultatmidler. Første uttelling kommer med halvårsvirkning i 2023, helårsvirkning i 2024, og kandidatmidler som deles med AHO i 2025. De avsatte basismidlene skulle etter planen ta høyde for at UMAK i flere år

fremover må bære langt høyere kostnader enn inntekter til oppbygging av studiets faglige- og administrative bemanning og infrastruktur. Det foreligger også et gap som resultat av feilaktig trekk av basis på 25 % fra UiT sentralt på basismidler til BA for 2016 og 2017. I tillegg videreformidles det til AHO etter høyere sats da studiet først ble igangsatt høsten 2018. De avsatte midlene skulle blant annet korrigere for dette gapet.

For å kunne håndtere planlagt faglig aktivitet, ber UMAK om at øremerkede avsetninger til LARK på 16 millioner tilbakeføres enheten over strategisk fond slik det fremgår av tabell under. Det vises til vedtatt plan for oppbygging av studiet, samt budsjett for utdanningen som viser det reelle gapet mellom økt basis og faktiske utgifter over flere år (Vedlegg 1)

Tiltak LANDSKAPSARKITEKTUR

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>				
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)				
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	5 000 000	5 000 000	6 000 000	16 000 000
Utstyr/investeringer				
Øvrige driftskostnader				
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett				

b) Infrastruktur – rom og utstyr.

Fakultetsstyret ved det tidligere kunstfaglige fakultet vedtok i sak 3/18 at fakultetets akkumulert avsetninger i ubundne midler skulle øremerkes vitenskapelig utstyr/investeringsbehov ved enhetene.

Avsetninger skulle gå til oppgradering av infrastruktur slik det fremgår av vedlegg 2

Dette ga enhetene følgende investeringsrammer:

Budsjettenhet:	Frie midler
Fakultetsadministrasjonen	3 228 723
Musikkonservatoriet	4 915 344
Kunstakademiet	4 238 429
	12 382 496

Etablering av UMAK i 2019 har vært krevende og har medført manglende kapasitet til oppfølging av planlagte og vedtatte investeringer. Noe ble igangsatt høsten 2018 og fullført i 2019, mens andre tiltak er fremdeles under oppfølging og vil bli realisert i 2020/21. Av de påbegynte, og ikke fullførte tiltakene er ferdigstillelse m.h.t oppussing av konsertsalen, slagverkrom og lydstudioet på Musikkonservatoriet særlig viktig.

Statsbygg/BEA har estimert gjenstående arbeid på slagverkrom og lydstudio til kr. 1,5 millioner. I konsertsalen gjenstår renovering av en vegg, skifte av trekk på stoler og lys/lyd anlegg. Resterende utbedringer av lysanlegget er prissatt til kr. 120 000, skifte av trekk på stoler og renovering av vegg er estimert til kr. 1,8 millioner. For å kunne håndtere dette, ber UMAK om at avsetninger til investering i faglige bundne tiltak tilbakeføres med kr. 3, 3 millioner i budsjettfordeling 2021.

Investering rom og utstyr Musikkonservatoriet:

Kostnadsbudsjett	Tiltak 1			
Arkivref:	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk				
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader				-
Utstyr/investeringer	3 300 000			3 300 000
Driftskostnader				-
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett	3 300 000	-	-	3 300 000

c) Phd-stilling i kunstnerisk utviklingsarbeid

UMAK har over tid opparbeidet et sterkt stipendiatmiljø innenfor kunstnerisk utviklingsarbeid med god gjennomstrømming. For å opprettholde dette miljøet er vi avhengig av å ha et jevnt tilsig av nye stipendiatstillinger. I de avsetningene som ble dratt inn hadde UMAK satt av stipendiatlønn til en ph.d.- stilling innenfor kunstnerisk utviklingsarbeid. Dessverre ble det forsinkelse knyttet til utlysningen pga. stort arbeidspress knyttet til sammenslåing av TMU og Kunstfak. Nå er imidlertid stillingsutlysningen klar. I tillegg til å være rettet mot kunstnerisk utviklingsarbeid har stillingen det her er snakk om en tverrfaglig, kuratorisk innretning med interesse for hele UMAK. Stillingen søkes derfor tilbakeført i budsjettfordeling for 2021.

2. Nye utdanninger

Sentralt ved UiT, i SUV og ved UMAK har det over flere år vært satt inn ressurser for å utrede hvorvidt utdanninger innen Scenekunst og Tradisjonsbåtbygging bør og kan opprettes ved UiT/UMAK. Forsøknader er sendt videre fra UMAK til UiT sentralt. Innspillene under rettet mot budsjettfordeling 2021 forutsetter at studiene godkjennes der for videre oppfølging ved UMAK. Innspill til strategisk fond i 2022 og 2023 tar videre høyde for at studietilbudene faktisk blir godkjent opprettet. Eventuelle tildelte beløp innenfor strategisk fond vil naturligvis bortfalle om disse ikke igangsettes.

a) BA i scenekunst

Forsøknaden til oppstart av BA Scenekunst ble godt mottatt under behandling i UMAKs styre. Utdanningen ansees unisont som et viktig bidrag til UiTs studieprogramportefølje og hele Nord-Norges kunst- og kulturfelt. Det ble imidlertid rettet viktige innspill til flere sider av studieprogrammet, deriblant at lokal forankring bør forsterkes og at kandidatenes kompetanse ved endt studium må spisses ytterligere.

I forsøknaden ble det videre lagt til grunn at eventuell tilgang på midlertidig lokaler muliggjør oppstart av utdanningen allerede høsten 2022. En hovedoppgave i 2021 vil derfor være å avklare om det faktisk eksisterer egnede lokaler som ivaretar alle nødvendige krav til et fullgodt arbeids-, studie- og læringsmiljø. Ved etablering av lignende utdanning har kostnadene for infrastruktur og bemanning vært adskillig høyere enn overslaget er gjort hittil i utredningen av scenekunst. Dette må utredes nærmere før oppstart av studiet.

I innspill *innenfor ramma 2021* søker derfor UMAK om midler til finansiering av ressurser kan jobbe videre med studiets faglige innhold og dimensjonering, avklare reelle behov og kostnader knyttet til utstyr, samt utarbeide detaljert romplan med kostnadsanalyse. Tilsammen søkes dette løst innenfor en 100% stilling fordelt på 20% studieadministrativ, 40% prosjekteringskompetanse og 40 fagspesifikk kompetanse.

Det er videre nødvendig at det i 2021 også igangsettes en nærmere utredning av hvor studiet bør og kan lokaliseres på permanent basis. Et slik arbeid må startes opp så fort som mulig. Realisering av eventuelle permanente lokaler er en langvarig prosess som vil ta anslagvis 5-10 år. Dersom det ikke finnes egnede midlertidige lokaler, vil en eventuell oppstart av scenekunstutdanning utsettes til permanente lokaler er ferdigstilt.

Under forutsetning av at BA i scenekunst igangsettes høsten 2022, må infrastruktur og nødvendig fagmiljø være på plass i løpet av forholdsvis kort tid. UMAK søker om utvidelse av basis i 2020 og 2023.

En slik strategisk satsningen over UiTs fond vil sette enheten i stand til å igangsette studietilbudet. Det vil også gi UiT tid til å søke nye eller omfordele ledige studieplasser til finansiering av permanent utvidelse av basis. Kunnskapsdepartementet har aldri tidligere bevilget studieplasser til dette fagområdet i Nord-Norge, og tilførsel av nye studieplasser vil derfor også være et veldig viktig politisk signal.

Oppsummert er samlet innspill til budsjettfordeling 2021 og strategisk fond for opprettelse av studietilbud i scenekunst som det fremgår av tabeller under. Grunnlag for omsøkt beløp går frem av vedlegg 3

Kostnadsbudsjett	Tiltak 1			
Arkivref:	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk	170,0	340,0	490,0	
Arealbehov (m²)	496,0	496,0	496,0	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	1406599	2635195	3942184	7 983 978
Utstyr/investeringer		2 000 000	2 000 000	4 000 000
Driftskostnader				-
Arealkostnader*	793 600	793 600	793 600	2 380 800
Sum kostnadsbudsjett	2 200 199	5 428 795	6 735 784	14 364 778

Kostnadsbudsjett	Nye utdanninger Scenekunst - innspill til budsjettfordeling 2021: 100 % stilling fordelt på studieadministrativ, faglig og byggeteknisk kompetanse			
Arkivref:	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk	100,0			
Arealbehov (m²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	871200			
Utstyr/investeringer				
Driftskostnader				
Arealkostnader*				
Sum kostnadsbudsjett	871200			871200

b) Nye utdanninger: Tradisjonsbåtbygging

På tilsvarende vis som BA i scenekunst, ble også en BA i Tradisjonsbåtbygging godt mottatt under behandling i UMAKs styre. Styremedlemmene ga uttrykk for at dette studieprogrammet ville bli et viktig bidrag til å øke kunnskapsgrunnlag og se nye sammenhenger mellom lange tradisjoner, samfunnsutvikling og ulike fagområder. Hovedutfordringene knyttet til denne utdanningen er imidlertid at tradisjonsbåtbygging pr. i dag ikke er et akademisk fag. Før igangsetting av studieprogrammet må det derfor gjennomføres en vurdering av hvilke kompetansekrav som kan settes for ansettelse av vitenskapelig personell knyttet til dette programmet.

Forsøknaden til Tradisjonsbåtbygging inneholdt studieplan. Utvikling av emneplaner gjenstår. Emneplaner skal utdype og forsterke studiers profil og faglige innretning. Emneplaner i tradisjonsbåtstudiet må bygges opp omkring innsikt og forståelse for det særegne ved tradisjonsbåtbygging. Materialbruk, formgivning, metoder, verktøy og forståelse av båten betydning for samfunnsutviklingen er sentralt. Innføring av tradisjonsbåtbygging

som akademisk fag stiller videre krav til å kunne ivareta handlingsbåren håndverkstradisjoner, parallelt med videreutvikling av faget basert på utøvende praksis nært opp mot kunsthøgskolen, samt gjennom vitenskapelige støttefag som arkeologi, historie, kultur og samfunnsvitenskap. Som det videre går frem av forskningsrapporten er det i tillegg nødvendig å ferdigstille avtaleverk med midlertidige læringsarenaer. Til å forberede igangsetting av studiet vil det være en stor fordel at det tilføres en dedikert faglig ressurs som leder dette arbeidet. UMAK søker derfor om en 100% førsteamanuensstilling innenfor budsjettfordeling 2021 til nærmere oppfølging av disse oppgavene.

Videre er det også nødvendig at det iverksettes nærmere utredning av hvor studiet bør og kan lokaliseres på permanent basis. Et slikt arbeid må startes opp så fort som mulig. UMAK søker derfor om 50 % prosjekteringskompetanse over strategiske midler i 2021 og 2022.

Under forutsetning av at man lykkes med kvalifisering av personell, vil studiet kunne igangsettes fra 2022 som beskrevet i forskningsrapporten. Dette forutsetter imidlertid nærmere finansiering over strategisk fond, og på sikt permanent justering av UMAKs basis. Kostnader til lønn og drift er budsjettet slik det fremgår av tabell under. Det vises til vedlegg 4 for nærmere detaljer knyttet til budsjettgrunnlaget.

Nye utdanninger Tradisjonsbåtbygging. Innspill til budsjettfordeling 2021 og strategisk fond:

Kostnadsbudsjett	Tiltak 1			
Arkivref:	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk	1,50	3,90	3,55	
Arealbehov (m ²)		832,0	832,0	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	1 214 569,0	2 148 883,0	1 878 283,0	5 241 735
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader		200 000	400 000	600 000
Arealkostnader*		1 248 000	1 248 000	2 496 000
Sum kostnadsbudsjett	1 214 569	3 596 883	3 526 283	8 337 735

3. Øvrige innspill- strategiske satsninger UMAK

a) Formidlingsprosjekt: Ottar til alle! Fra trykte hefter til Open Access

Siden 1954 har Norges arktiske universitetsmuseum trykt populærvitenskapelige forskningsbaserte artikler om nordnorsk og arktisk natur, kultur og samfunnsliv i tidsskriftet Ottar. Pr i dag trykker vi 2750 hefter som i hovedsak distribueres til abonnenter og selges i løssalg.

UiT har i [Drivkraft i nord](#) pekt ut Open Science, herunder åpen tilgang til publikasjoner, som et særlig satsingsfelt. Som formidlingskanal er Ottar en merkevare som det er på høy tid å få oppgradert og tilpasset en digital virkelighet preget av åpen og gratis deling av kunnskap. Universitetsbiblioteket har i flere år driftet [Septentrio Academic Publishing](#), en tjeneste for digital utgivelse av vitenskapelige tidsskrift og andre serier ved UiT. Bruk av DOI (digital object identifier) for hver enkelt artikkel gjør også at systemet er robust. I dette prosjektet vil vi legge Ottar om til et gratis, digitalt tidsskrift som også skal trykkes i en *Print on Demand*-tjeneste. Med kompetanse og erfaringer ved Universitetsbiblioteket, UMAK og grafisk sørvissenter skal vi jobbe fram løsninger sammen.

Universitetsbibliotekets rolle i prosjektet vil være å betjene den tekniske løsningen for det «nye, digitale Ottar», rådgi om grafiske og trykkemessige veivalg, samt holde kontinuerlig dialog med prosjektleder/-koordinator om beste praksis med hensyn til redaksjonelle prosesser og tekniske løsninger. Grafisk sørvissenter vil bidra med grafiske arbeid og UMAK med den faglige redaksjon og redaksjonssekretær. Universitetsbiblioteket og UMAK har en tverrfaglig profil med tett kontakt med alle fagmiljøer ved UiT. De to enhetene utgjør et godt grunnlag for å lykkes i prosessen med å forvandle Ottar til et robust, bærekraftig og åpent tilgjengelig produkt på nett, som samtidig skal utgis i papir så lenge det er interesse for dette. Det behøves imidlertid en prosjektleder/-koordinator til å lede prosessen med omleggingen, bringe nye arbeidsmåter, tekniske løsninger og utvikling av den redaksjonelle linja i havn.

Vi søker med dette om midler til en prosjektleder i 100% i tilsammen to år. Da dette er et formidlingsprosjekt vil vår egenfinansiering være i form av arbeidskraft. Samlet beregner UB og UMAK å bidra årlig med en egenandel på 30% arbeidskraft i prosjektet.

Strategiske satsninger UMAK. Ottar til alle! Innspill strategisk fond 21-23:

Arkivref:	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk	0,8	1,8	0,8	
Arealbehov (m²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	617 300	1 011 860	640 000	2 269 160
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader				-
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett	617 300	1 011 860	640 000	2 269 160
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	245 000	245 000	245 000	735 000
Egenfinansiering UiT				-
Annen finansiering - spesifiser				-
Sum finansiering	245 000	245 000	245 000	735 000

b) Nordlig tradisjonsmusikk- Universitetsmuseet i samarbeid med Musikkonservatoriet

Norges arktiske universitetsmuseum har gjennom mer enn 70 år hatt musikalsk fagkompetanse innen etnomusikologi. Dette har bidratt til oppbygging av store samlinger innen fleretnisk og nordlig tradisjonsmusikk. Etterspørselen etter denne kunnskapen har kommet fra vitenskapelig hold i inn- og utland, og interessen er stor fra ulike interessegrupper. Samlingene utgjør dermed et potensiale for forskning, undervisning og formidling. Universitetsmuseet (UM) har behov for å styrke etnomusikologisk fagkompetanse og samtidig digitalisere og tilgjengeliggjøre disse samlingene.

Samlingene har gradvis gjennom mange år blitt overført til digitalt format, men de digitale filene er ikke systematisert.. Dette er et tidkrevende arbeid som vil bety mye i videreutvikling av feltet og som åpne opp for samarbeid med komplementære fagmiljøer ved UiT og andre nasjonale institusjoner. Samlingen er omfattende med flere titalls tusen opptak og universitetsmuseet ønsker å knytte faglige bånd og utnytte tverrfakultære interesser. Digitalisering og tilgjengeliggjøring åpner opp for bl.a. maskinlæring. Samlingen har fått økt aktualitet etter samorganisering av Universitetsmuseet og Musikkonservatoriet i UMAK.

Universitetsmuseets kompetanse og tilgjengeliggjøring av samlingen vil ha stor betydning for tilgjengeliggjøring av "nytt" repertoar, samt videreutvikling av Musikkonservatoriets deltagelse og innsats mot det nasjonale [Musikkarvprosjektet](#). Universitetsmuseet vil i flere år framover kunne dra nytte av emeritus-kompetanse i faglig utviklingsarbeid og digitalisering. Ved Musikkonservatoriet er en stipendiat i musikkvitenskap innen musikkarv og tradisjonsmusikk under tilsetting. Egenbidraget fra UMAK estimeres på bakgrunn av disse fagressursene til 50% stilling

UMAK håper å kunne realisere dette viktige arbeidet gjennom finansiering via universitetets strategiske fond, og søker om å få tilført ressurser til en 100% faglig stilling over tre år. I tillegg vil det være behov for midler til finansiering av oppdatert teknisk utstyr og reiser. UMAK ønsker å løfte samlingen til et robust og åpent tilgjengelig produkt på nett. Det behøves imidlertid kompetanse innen teknologi til å lede prosessen med omleggingen, bringe nye arbeidsmåter, tekniske løsninger og utvikling samlingen.

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>				
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)	2 (1)	2 (1)	2 (1)	
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	778969	817917	858812	2455698
Utstyr/investeringer		0	0	0
Øvrige driftskostnader	100	100	100	100
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett				2455698
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	3122000	3278100	3442005	9842105
Egenfinansiering UiT				
Annen finansiering – spesifiser				
Sum finansiering				9842105

Universitetsmuseet: Biosystematikk-senter og forskerskolen ForBio

Alle de naturhistoriske nasjonale vitenskapelige museum har tatt et nasjonalt initiativ sammen med NFR og Artsdatabanken med ambisjon om å løfte framtidig biosystematikk innen høyere utdanning og forskning. Feltet er sentralt for universitetsmuseet i sitt virke, men har imidlertid liten kapasitet til å utvikle dette potensialet og da særlig med tanke på innsats knyttet til didaktikk. Satsingen ved universitetsmuseet vil være en del av den nasjonale initiativet, men skal arbeide på tvers av instituttgrenser ved UiT for å bygge opp kompetanse innen biodiversitet og metoder innen biosystemetikk. Satsningen er i tråd med UM sin strategisk satsning på nytilsatte innen paleontologi og UMAK sin satsning gjennom Aurora søknad i 2020. Aurora søknaden tar sikte på å etablere et verdensledende senter innen økosystem genomik. I skyggen av, og som følge, av hurtige klimaendringer ligger et mulig tap og endringer av biodiversitet som en respons. Det gjør at behovet for biosystematikk og en referansesamling er helt avgjørende for basiskunnskap om endringer i naturmiljøet. Samtidig er dette også avgjørende for bioprospektering og identifikasjon. Vi forventer at kompetansebehovet vil øke fremover slik at forskerskolen ForBio bidrar til utdanning av nye forskere på feltet.

Universitetsmuseet er i posisjon for å bli den avgjørende innsatsfaktoren som kreves for å ta i bruk nye metoder og innovasjon innen biosystematikk. Satsningen vil også være i tråd med UMAK sin strategi og støtte eksisterende ledende miljøer som arkeologi og økologi, på hele UiT.

Det søkes om finansiering over UiTs strategiske fond om tilsammen fem årsverk fordelt over tre år, samt driftsmidler til å drifte lab undervisning og emner med feltinnsats. Et årsverk over to år er tiltenkt styrking av teknisk personell på lab. UM og UMAK vil årlig bidra med sine faste tekniske og vitenskapelige stab, samt 25 % ekstern finansiering. En stilling vil være en forsker i 100% i tilsammen 3 år. Samlet beregner UMAK å bidra årlig med flere årsverk i prosjektet grunnet tett overlapp og gjensidig utbytte av prosjektet.

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>				
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)	2 (1)	3 (2)	3 (2)	
Arealbehov (m ²)	20	20	20	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	778969	163583	171762	2660176
Utstyr/investeringer	0	0	0	0
Øvrige driftskostnader	100	300	300	700
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett				2660876

c) Universitetsmuseet: Infrastruktur til digitaliserings- og prosesseringssenter for samlinger og forskningsdata

Tredimensjonal dokumentasjon av alt fra store landskaper til mindre gjenstander fra arkeologiske samlinger er i dag mulig gjennom teknologi. For kun få år siden var mulighetene begrenset og forbeholdt spesialister, mens teknologien i dag i prinsippet er tilgjengelig for alle. 3D-digitalisering foregår i dag ved flere ulike institutter og fakulteter ved UiT, men dette er ikke et koordinert arbeid og samarbeid på kryss av enhetene er begrenset.

Da denne teknologien er i rask utvikling og etterspørselen øker dag for dag, mener vi det er fornuftig at UiT får på plass en sentral infrastruktur for denne typen tjenester. En foreløpig kartlegging viser at ansatte og studenter fra UMAK, HSL, BFE og IVT har behov innenfor 3D-dokumentasjon, hvor fagområdene arkeologi, geologi, automasjon og miljøovervåkning er høyest representert. Vi vil med dette søke om midler til oppstart av et digitaliserings- og prosesseringssenter for samlinger og forskningsdata hvor planen er at dette skal være en felles ressurs for universitetet. Prosjektet vil i første omgang være forankret hos UMAK og være en del av universitetsmuseet sitt digitaliseringsprosjekt. Forventingene til særlig musesumssektoren er høy grad av digitalisering og tilgjengeliggjøring av høykvalitetsdata for forskning og allmenheten.

Målet er å prosessere bilder om til 3D data ved hjelp av fotogrammetrivare. Fotogrammetri er en kostnadseffektiv måte å dokumentere alt fra landskaper til små objekter, og innovasjonspotensialet knyttet til teknologien er stort for flere områder. Målet er at metoden og utstyret implementeres som arbeidsverktøy for en rekke forskere og studenter ved UiT. Gjennom en sentralisering av prosesseringskraft vil det være enklere for den enkelte å komme i gang med 3D-dokumentasjon uten å måtte investere i kostbar maskinvare og det vil være stor utbytte i flere miljøer.

Stillingsbehov: én 3-årig prosjektstilling som driftstekniker. Det kreves investering for 1.2MNOK, samt driftskostnader

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>				
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)	1 (1)	1 (2)	1 (2)	
Arealbehov (m ²)	20	20	20	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	652 672	685 555	719 832	2 059 059
Utstyr/investeringer	1 200 000			1 200 000
Øvrige driftskostnader		50 000	50 000	100 000
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett				3 358 059

Notat om konsekvenser av koronasituasjonen på salgsinntekter ved Norges arktiske universitetsmuseum og Polarmuseet

Koronasituasjonen har hatt stor innvirkning på inntjeningen ved Norges arktiske universitetsmuseum og Polarmuseet. Fram til 12. mars hadde vi samlet sett et økt besøk sammenliknet med 2019 og gode forutsetninger for økte salgsinntekter for billetter og butikk for 2020.

12. mars stengte begge museer. I perioden 12. mars – 31. mai da museene var stengt, har vi sammenliknet med 2019 hatt et reelt tap på kr 1,2 mill i salgsinntekter – både billettsalg og salg av varer i butikk.

Vi ser også at besøket etter gjenåpning er svært lavt sammenliknet med fjoråret. Hittil i juni ligger vi på ca 5% av fjorårets besøkstall. Vi legger til grunn for at vi resten av 2020 gjennomsnittlig vil ha et besøk på kun 20% av 2019-tallene. Vi har en antakelse om at museene i juli vil oppleve en økning i besøk sammenliknet med juni, men at dette igjen vil falle utover høsten.

Et besøksgrunnlag på kun 20% av 2019-tallene gir utslag på museenes inntekter. En beregning basert på 2019-inntekter viser følgende:

Alle inntekter	Totale inntekter 2019	Inntekter 2019 for perioden 01.06.2019-31.12.2019	20% av inntekter i juni - desember 2020	Tap
Norges arktiske universitetsmuseum	3 252 350	2 264 020	452 804	- 1 811 216
Polarmuseet	3 883 102	2 904 424	580 885	- 2 323 539
Botanisk hage	314 283	314 283	0*	- 314 283
TOTALT	7 449 735	5 482 726	1 096 545	- 4 449 038

* Kafeen i Botanisk hage er stengt hele sommeren 2020 pga smitteverntiltak.

Vi anser med andre ord det som meget sannsynlig at museene vil ha et tap på kr 4,5 mill i salgsinntekter i perioden juni-desember 2020 – om vi klarer å opprettholde et besøk på 20%. Dette i tillegg til de kr 1,2 mill vi tapte under stenging. Det er derfor grunn til å tro at vi går mot et totalt tap på 5,7 mill. Med tanke på at totale inntekter i 2019 var 7,5 mill, er dette et stort innhugg i museenes inntjening.

Innsparing i utgifter en minimale. Den største utgiften er lønn til museumsverter, og der har vi ingen innsparing. I den stengte perioden utbetalte vi lønn i ihht vaktplan som var utarbeidet, og etter gjenåpning har vi lønnsutgifter til vertene som er i arbeid.

Innspill fra HSL-fakultetet til budsjettfordeling for 2021 og strategiske satsinger innenfor UiTs ramme

Oppsummering

Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning ønsker å fremme slike tiltak på budsjettet for 2021:

- 1) Videreføring av allerede vedtatte strategiske tiltak
 - ProTed - Senter for fremragende utdanning
 - GENI Master - Fellesgraden Governance and Entrepreneurship in Northern and Indigenous Studies
 - Brobygging på russisk – Fra forskningsfront til klasserom
 - Fleksibel barnehagelærerutdanning
- 2) Permanente tiltak (basistildeling)
 - Endring i husleiekostnader knyttet til nybygg ILP
 - Merkostnader ved nye grupper ex.phil.-studenter
 - Merkostnader ved lektorutdanninga
- 3) Nye strategiske satsinger
 - Ny samarbeidsavtale om universitets-NAV
 - Ny modell for integrering av akademisk skriving
 - Videreføring av Reaidu
 - Satsing bærekraftig reiseliv: *Travelling Post-corona; revisiting Guests & Hosts*

Nedenfor er gitt en nærmere beskrivelse og budsjett for de enkelte tiltakene. Det er ikke lagt inn indirekte kostnader eller lønns- og prisvekst i budsjettene.

1) Videreføring av allerede vedtatte strategiske tiltak

ProTed – Senter for fremragende utdanning

Universitetsstyret har i sak S 45/17 (ephorte 2017/2554) forpliktet seg til finansiering på kr 1,1 mill. årlig ut perioden, dvs. ut 2021. Fakultetet vil jobbe videre med planer for videreføring av senteret etter den tid, og vil komme nærmere tilbake til det før periodens utløp.

GENI Master – Fellesgraden Governance and Entrepreneurship in Northern and Indigenous Studies

GENI har studenter som allerede er/har vært i arbeidslivet som sin viktigste målgruppe. Det er derfor planlagt som et deltidsstudium over åtte semester/fire år. Samtidig er det også ønskelig at det skal kunne tas av studenter som kommer direkte fra bachelorstudier og heller vil studere på fulltid. Da programmet gjennomgikk en omfattende revisjon i 2018/2019, ble det utviklet en ny studieplan som legger til rette for både deltids- og fulltidsstudenter. Revisjonen bygger på erfaringer fra pilotperioden 2015-2018 og evalueringer fra studenter, involverte ansatte og eksterne samarbeidspartnere (næringsliv, organisasjoner, forvaltning) både i Canada og Norge.

Per i dag er det 30 studenter på programmet, av disse begynte 13 høsten 2019. Det er i tidligere semester 5 som har tatt mastergraden, våren 2020 er 7 meldt opp til avsluttende eksamen. Til høstens opptak er det registrert 26 søkere som er under vurdering. Disse kanskje beskjedne tallene reflekterer en del utfordringer som programmet har hatt i oppstartsfasen, noe som ikke er enestående i fellesgradsprogrammer av denne typen. Men samarbeidet med University of Saskatchewan er svært godt, og partene har håndtert utfordringene i fellesskap mot et felles mål.

GENI er et studieprogram som svarer på en rekke strategier og satsninger knyttet til nordområde- og urfolksspørsmål, innovasjon og samarbeid med næringsliv, fleksible utdanningsløsninger og internasjonalisering. Det fokuserer på utvikling i nord med spesiell vekt på urfolks og lokalsamfunns situasjon og spørsmål om kulturell utvikling, men har et gjennomgripende nordområdefokus med vekt på utfordringer knyttet til bruk av naturressurser, tradisjonelle næringers plass, og politiske styringsutfordringer ved utviklingen i Arktis.

Som et flerfaglig program adresserer GENI alle kunnskapsområdene i *Drivkraft i nord*. I tillegg til at programmet er særlig relevant for *Energi, klima, samfunn og miljø; Samfunnsutvikling og demokratisering* og Bærekraftig bruk av ressurser, legger Applied Research Project (internship-kurset) til rette for at studentene kan involveres i praksisarbeid innen kunnskapsområdene *Helse, velferd og livskvalitet* og *Teknologi*.

HSL- fakultetets strategi for 2018-2022 *Mennesker og samfunn i Arktisk* tar i stor grad også utgangspunkt i de tidligere strategiene, men med en tydeligere prioritering på *internasjonalisering, digitalisering, innovasjon og tilstedeværelse*. Dette medfører at GENI-programmet direkte fyller prioriteringene i den nåværende strategien på disse områdene. GENI tilbys digitalt og fokuserer på innovasjon i arktiske områder. Det gjennomføres to fysiske feltskoler per kull i begge landene med fokus på å besøke lokale og regionale foretak som viser høy grad av nyvinning og innovasjon. GENI-programmet oppfyller HSL- fakultetets mål om å styrke sin posisjon som tilbyder av innovative og fleksible utdanningstilbud.

Universitetsstyret har bevilget kr 1,4 mill. til videreføring av GENI i 2021, og gitt lovnad om tilsvarende for videreføring for 2021 og 2022.

Brobygging på russisk – Fra forskningsfront til klasserom

Universitetsstyret har bevilget 132 000 til prosjektet i 2021 og forpliktet seg til videre finansiering i 2021 2022. Vi benytter anledning til å gjøre oppmerksom på at det var budsjettert med en 3-årig professor II-stilling, men at det hadde sneket seg inn en feil i tallbudsjettet for 2022. Det var bare budsjettert med lønnskostnader på 24 000 i 2022. Riktig budsjett skulle være som vist på neste side.

Kostnadsbudsjett	Tiltak: Brobygging på russisk			
	2020	2021	2022	Totalt
Antall stillinger/årsverk - prof II	0,2	0,2	0,2	

Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	240 000	240 000	240 000	720 000
Øvrige driftskostnader	25 000	25 000	25 000	75 000
Sum kostnadsbudsjett	265 000	265 000	265 000	795 000

Dette tilsier en strategisk tildeling på kr 132 000 både for 2021 og 2022.

Fleksibel barnehagelærerutdanning

Universitetsstyret har i møte 12.11.2019 bevilget kr 2,75 mill. til tiltaket i 2020 og forpliktet seg til kr 2,025 mil. kr for de to neste årene (ephorte 2019/5337).

2) Nye permanente tiltak (basistildeling)

Husleiekostnader knyttet til nybygg ILP

Nytt bygg som skal samlokalisere Institutt for lærerutdanning og pedagogikk vil stå klart for å tas i bruk fra høsten 2020 samtidig som ILP på Mellomvegen fases ut. Vi har forstått det slik at beregning av endrede leiekostnader blir ivaretatt av ORGØK i samarbeid med BEA.

Nybygget huser ikke gymnastikksal og svømmebasseng slik tilfellet har vært i lokalitetene på Mellomvegen. Det skal i stedet leies slike fasiliteter gjennom Krafthallen og Tromsøbadet. Fakultetet forutsetter at disse kostnadene dekkes gjennom avtale mellom UiT og Studentsamskipnaden og UiT og Tromsøbadet/ Tromsø kommune uten at fakultetet blir påført ekstra kostnader. Eventuelle merkostnader må i så fall kompenseres over basisbudsjettet.

Merkostnader ved nye grupper ex.phil-studenter

Som følge av fusjonene med høyskolene i Alta, Narvik og Harstad er det blitt flere grupper studenter som skal ha tilbud om ex-phil. ved UiT. Den samla økningen er på omlag 175 studenter (tilsvarende ca. 29 helårsekvivalenter).

I tillegg til økt antall studenter må undervisningsopplegget ta hensyn til at studenter har tilholdssted på flere campus. Dette har gitt økt behov for undervisnings- og administrative ressurser, i tillegg til at det har gitt ekstra reisekostnader og mer utfordrende logistikk knyttet til undervisningskabalen.

Ex.phil. er et tilbud for studenter ved hele UiT som skal ha dette som en obligatorisk del av sine studier. HSL-fakultetet mener derfor det er naturlig at kostnadene ved nye studentgrupper som skal ha et slikt tilbud dekkes av UiT i fellesskap. Fakultetet har ikke frie midler som gjør at fakultetet kan bære merkostnadene uten at det går ut over annen faglig virksomhet. Dersom kostnadene ikke dekkes gjennom den årlige tildeling til fakultetet, vil vi måtte kreve utgiftene dekket av de enhetene som har aktuelle studentgrupper. Disse enhetene har som følge av innføringen av ex.phil. fått en reduksjon i det tilbudet de skal gi. Dette er en løsning som vil kreve administrative ressurser, og som vi ønsker å unngå. Likevel ser vi det som nødvendig for å hindre at det økte ressursbehovet ikke skal gå ut over annen faglig aktivitet ved fakultetet.

Med utgangspunkt i KDs finansieringsmodell har vi beregnet kostnadene for nye studieplasser. I tillegg er det behov for å få finansiert ekstra reisekostnader.

	Ant. Studenter	2020-tall i kr (75 % av KD-sats)		
		Basisdel	Resultatdel	Total finansiering
Kategori	F	48 563	26 288	74 850
Per student (10 stp)		8 094	4 381	12 475
Alta	100	809 375	438 125	1 247 500
Harstad	50	404 688	219 063	623 750
Narvik	25	202 344	109 531	311 875
Total	175	1 416 406	766 719	2 183 125
Reisekostnader		100 000		
Sum basisbudsjett		1 516 406		

Dette tilsier en styrking av basisbudsjettet på kr 1,52 mill. kr (2020-satser).

Merkostnader ved lektorutdanningen

HSL-fakultetet har et overordnet ansvar for å ivareta kvaliteten i lektorutdanningen. I den forbindelse kreves det innsats på en rekke områder som ikke dekkes av de institutt/emner som utgjør de enkelte byggesteinene i utdanningen. Blant annet skal det gjennomføres årlige fagkonferanser internt i utdanninga, og arrangeres ulike møter/dialoger med skolefeltet. Et annet viktig innsatsområde er styrking av universitetsskolesamarbeidet og stimulere profesjonselementene på tvers av fagmiljøene. I tillegg er det behov for finansiering av konkrete utdanningsselementer slik som:

- Mentorordninga
- Fagdag på Bardufoss universitetsskole for førsteårsstudentene
- Program for nytilsatte i videregående skole

Det er dessuten flere elementer i dagens lektorutdanning som ikke har fått en eksplisitt finansiering i tildelingen til HSL-fakultetet, men som er tatt innenfor den rammetildelingen fakultetet mottar.

Eksempler på dette er faglig leder for lektorutdanningen, en administrativ stilling samt koordinatorstilling knyttet til universitetsskoleordningen.

Det er derfor behov for styrket basisbudsjett for å sikre profesjonselementet for *samtlig* lektorstudenter på tvers av fakultet og program.

Fakultetet har fått tildelt 6,15 mill. i 2019 og 2020 for basisfinansiering av 125 studieplasser innenfor profesjonsfaget i lektorutdanning over strategisk fond. Dette er på langt nær tilstrekkelig til å dekke kostnadene til å drifte denne type profesjonsutdanning. Fakultetet vil i denne omgangen be om ytterligere 4 mill. kr – tilsammen 10,15 mill. kr over basisbudsjettet for 2021.

Fakultetet ønsker å gå i dialog med universitetsledelsen for å komme fram til en rimelig tildeling til lektorutdanninga på permanent basis.

3) Nye strategiske satsinger

Ny samarbeidsavtale om universitets-NAV

Eksisterende samarbeidsavtale mellom UiT og NAV avsluttes ved utgangen av 2020. En ny avtale vil være viktig for å utvikle tverrfaglig samarbeid om forskning på dette viktige feltet. Ved å utnytte eksisterende kompetanse om NAV gjennom UNAV og ALIN-prosjektet ønsker Institutt for barnevern og sosialt arbeid en koordinatorrolle i utvikling av prosjektideer, sammen med andre fagmiljø ved HSL og andre fakultet ved UiT.

Ved HSL-fakultetet vil det være et særskilt fokus rettet inn mot arbeidsmarkedskunnskap i henhold til koronasituasjonen i Nord-Norge og innovasjon i offentlig sektor via tjenstedesign.

Arbeidsmarkedskunnskap for en post korona virkelighet

Koronoaviruset har vært en sjokkbehandling for samfunnet generelt og for arbeidslivet i særdeleshet. Det er grunn til å frykte store omveltninger der vi får en annen struktur og sammensetning enn i dag og må håndtere en situasjon der store grupper mer eller mindre permanent kan bli satt utenfor arbeidslivet. Dette bør mane universitetsmiljøer på tvers til å bidra i kunnskapsutvikling under UNAV-paraplyen.

Ved å utnytte eksisterende kompetanse om NAV gjennom UNAV og ALIN-prosjektet, er det ønskelig å etablere et treårig tverrfaglig prosjekt – som et samarbeid mellom Institutt for barnevern og sosialt arbeid, Institutt for samfunnsvitenskap og med Handelshøyskolen, campus Alta.

Avhengig av varigheten kan man se for seg flere scenarier som utfordrer oss til å tenke hvordan framtidens arbeidsmarked vil se ut:

1. Enkelte sektorer i arbeidslivet forvitrer eller står i fare for å forsvinne. F.eks. vinterturisme og fisketurisme i Nord Norge med et sterkt redusert tilbud av flytrafikk som har vært grunnlaget for disse næringenes vekst de siste 5 år. Tradisjonell varehandel taper terreng til netthandel og en god del virksomheter vil stå utsatt til for nedstengning eller underlegges strenge restriksjoner på lengre sikt.
 - Hvordan kan man da utvikle robuste alternativer i Nord Norge?
 - Hvilken type arbeidskraft og hvilke kvalifikasjoner må vi fra universitetet utvikle for framtida? NAV etterlyser mer kunnskap om arbeidsmarkedet og særlig i et mellomlangt og lengre perspektiv.
2. Utfordring for marginaliserte grupper i et arbeidsliv når koronaen er over.
 - Man kan frykte at grupper med ulike former for yrkeshemminger eller ungdomskull uten noe særlig høyere utdanning vil få problem på arbeidsmarkedet. Grupper som innvandrere, personer med fysiske eller psykiske problemer, rusbrukere eller andre marginaliserte grupper kan tenkes å få særlige problem med et endret arbeidsliv og arbeidsmarked
3. Korona har medført store sprang i digitaliseringen av samfunnet.
 - Dette vil bidra til å skape ulikheter og i neste omgang klasseskiller mellom de som kan få tilpasset en arbeidssituasjon med digitalisering og de som blir overflødige. Det er også et åpenbart skille mellom de som har eller er i stand til å tilegne seg gode digitale ferdigheter og de som i mindre grad kan det.

4. Innretning på og samarbeid mellom utdanning og arbeidsliv.

Dersom utfallet på korona blir et kraftig svekket og redusert næringsliv, kan innretning på utdanningstilbud måtte justeres og bli mer vinklet mot en annen organisering, endrede markeder og i mindre grad service og administrasjon. Det vil trenge både mer fagarbeidere, kvalifiserte produksjonsmedarbeider og spisset teknologi- og brukerkompetanse på teknologi.

Vi ønsker også å styrke vår innsats i forhold til digitalisert praksis som vi har hatt erfaring med siden midten av mars i år. Dette arbeidet vil vi gjøre i samarbeid mellom IBS og ILP Alta.

5. Bosettingsstruktur kan endres med enda mer sentralisering eller press på regionale sentra. Vil mindre kommuner makte en slik utvikling mht. kritiske funksjoner innen helse, oppvekst og omsorg? Vil pressområder kunne ta unna en tilstrømming av personer med varierende behov for oppfølging?
6. Situasjonen etter nedstengningen av Norge og store deler av verden utfordrer oss på hvordan denne type kriser skal håndteres og hvordan man skal kunne gjenopprette en situasjon med de fleste samfunnsfunksjoner i normal drift.

Omfanget på de skisserte utfordringene viser at dette vil kreve tverrfaglig tilnærming om et endret arbeidsmarked. Her er det aktuelt å se på de sosialfaglige elementene og utfordringer svake/marginaliserte grupper vil møte i et slikt bilde IBS). Men det vil også være behov for forskning og kunnskap om næringspotensial, vilkår for utvikling av arbeidsplasser og mer samfunnsmessige vurderinger av hvordan vi kan/må håndtere store omveltninger. (IRN og ISV).

Et universitetsbidrag vil alltid være produksjon av oppdatert forskning og utdanning. For vårt vedkommende ser vi at dette må skje i en dialog med i første rekke NAV slik vi tenker på kort og mellomlang sikt. I fellesskap vil det være aktuelt å utforme innhold i prosjekt for ei phd-stilling, ei postdoktorstilling og å innrette masteroppgaver mot problematikk som skissert overfor.

På utdanningssiden vil vi i våre utdanninger måtte styrke kunnskapen om et arbeidsmarked som endres, og i dialog med NAV utvikle gode og relevante EVU-tilbud som styrker NAV i den rollen de har med å sikre et arbeidsmarked for alle. Det må legges ekstra trykk på praksis-samarbeidet og kanskje også gjensidig hospitering for å gjøre både academia og NAV bedre kjent og trygge på hverandres ressurser.

Men siden det er en innretning mot en framtid vi antar blir annerledes, vil det være behov for å rette arbeidet og tenkningen mer i eksperimenterende/eksplorativ retning. Her har vi tro på at en tverrfaglig tilnærming vil være en styrke. Med en slik tilnærming vil vi være bedre rustet til å utvikle alternative strategier for utvikling i arbeidslivet.

NAV har utviklet en strategi for lærende nettverk. Dette vil bli enda viktigere i en brytningstid der et tradisjonelt arbeidsmarked kommer inn i store endringsprosesser.

Innhold:

- Styringsgruppe med lik sammensetning fra NAV og UiT som utvikler program både på forskning og utdanning for et endret arbeidsmarked
- Utforme årlig oppdragsbrev til involverte fagmiljø ved UiT; innhold i utdanning, EVU-program, praksisavtaler.
- FoU-midler til miljø; masteroppgaver rettet mot tematikken. Ph.d. stipendiat (bruke Offentlig ph.d. og ordinære stipendiatmidler fra fakultet.), post doc.
- Mobilitetsordninger som sikrer balansert utveksling av kompetanse.

Strategisk forankring i prosjektet

Prosjektet er forankret i UiT gjeldende strategiplan innen både områdene Helse, velferd og livskvalitet og Samfunnsutvikling og demokratisering. Det er også naturlig å se en teknologisk kopling siden vi ser hvor raskt samfunnet lot seg omstille til en digitalisert drift på veldig kort tid.

Det kan åpne seg nye muligheter for organisering av viktig samfunnsfunksjoner med de korte erfaringen samfunnet har vunnet på to måneder siden mars 2020.

Innovasjon i offentlig sektor for tjenstedesign

Forskningsgruppe i organisasjon og ledelse ved ISV arbeider for tiden med en bok i form av en antologi om 'Tjenstedesign'. Hensikten med boken er både å rette fokus mot tjenstedesignerne, deres bakgrunn og kunnskapsnivå, det fremvoksende tjenstedesign-feltet og ikke minst empiriske studier av implementerte tjenester ved bruk av tjenstedesign.

Bakgrunnen for dette arbeidet er som kjent, at presset på offentlig sektor er stort, ikke minst når det gjelder innovasjon eller nye måter å utforme sine tjenester på. Tilgangen på gode ideer om hvordan man skal utvikle og innovere offentlige organisasjoner ser ut til å være langt større enn kapasiteten og kompetansen til å forholde seg til dem. På den ene siden eksisterer det noen betingelser i sektoren som fremmer spredning av gode innovasjoner mellom organisasjonene. Offentlige organisasjoner har ganske like "problemer", de forholder seg ofte til de samme reformene, og er nokså like i strukturer og kulturer. På den andre siden viser forskning at det til tross for dette likevel er svært vanskelig å spre innovasjoner av nye løsninger i og mellom offentlige organisasjoner.

Flere mekanismer kan bidra til å hemme slik spredning, noen av disse er: a) innovasjoner i offentlig sektor er ofte kun ideer (ikke ting), b) man vegrer seg for å imitere andre og andres praksiser, c) man favoriserer egne løsninger, d) det mangler incentiver, samt at tid og penger er knappe ressurser, e) implementering av innovasjoner er besværlig i seg selv, og f) det er en mangel på oversettings- eller translatørkompetanse. Studier av spredning og implementering av ulike former for innovasjoner i offentlige organisasjoner er derfor et svært tidsaktuelt og relevant tema, og tjenstedesign er løftet frem som ett av svarene på disse utfordringene.

En slik tilnærming vil også imøtekomme UiTs strategi Drivkraft i Nord og satsingen på innovasjon og entreprenørskap. Her nevnes tjenesteinnovasjon og tjenstedesign som sentrale områder.

Potensielle samarbeidspartere

I februar møtte forskningsgruppen Kommunenes Sentralforbund som redegjorde for sitt arbeid med

tjenestedesign i norske kommuner, og i mars i år hadde forskningsgruppen møte med representanter fra IBS og NAV og ble presentert for UNAV-prosjektet. Med bakgrunn i disse møtene og forskningsgruppens egen strategi, ser vi for oss følgende områder for videre samarbeid.

Utdanning: NAV var villige til å stille som vertsorganisasjon på vårt valgemne i praksis (internship) på masterprogrammet i organisasjon og ledelse.

Utdanning: utvikling av masteremne (som og kan tilbys som EVU-emne) i innovasjon og tjenesteinnovasjon i offentlig sektor.

Forskning: stipendiat

Forskning: NAV fortalte mye om sitt arbeid med Tjenestedesign, de skolerer ansatte i tjenestedesign og de fortalte videre at direktoratet også var 'gjennomsyret av tjenestedesign'. Videre har de jobbet med 'lærende nettverk' som en metode for å utvikle og spre såkalte 'gode praksiser'. Dette har man ikke lykkes med så langt. NAVs representanter var svært interessert i at vi forsket på dette med et organisasjonsfaglig utgangspunkt.

Forskning: bokprosjektet som er presentert over.

Totalbudsjett Universitet-NAV

Stillinger: prosjektleder 50 %, 2 stipendiatstillinger, postdoktorstilling

Kostnadsbudsjett	Tiltak 2 Universitets-NAV			
Arkivref:	2020	2021	2022	Totalt
Antall stillinger/årsverk	3,5	3,5	2,5	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	2 370 000	2 370 000	1 640 000	6 380 000
Utvikling og gjennomføring av EVU-tilbud	1 000 000	1 000 000	1 000 000	3 000 000
Digitalisert praksis			1 000 000	1 000 000
Prosjektbank for masteroppgaver	150 000	150 000	150 000	450 000
Øvrige driftskostnader	250 000	250 000	250 000	750 000
Sum kostnadsbudsjett	3 770 000	3 770 000	4 040 000	11 580 000
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	1 550 000	1 550 000	2 150 000	5 250 000
Egenfinansiering UiT	1 220 000	1 220 000	890 000	3 330 000
Annen finansiering UiT - ekstern EVU	1 000 000	1 000 000	1 000 000	3 000 000
Sum finansiering	3 770 000	3 770 000	4 040 000	11 580 000

Ny modell for integrering av akademisk skriving i HSL-fakultetets studieprogrammer

Bakgrunn:

I *Stortingsmelding 16: Kultur for kvalitet i høyere utdanning* (2016-17) kommer det frem at studenter er avhengige av å få vurderinger og tilbakemeldinger på sine arbeider slik at de utvikler refleksjon rundt egen læring og opprettholder motivasjon gjennom studieløpet. NIFUs rapport *Studieforberedt eller studieforberedende?* (2015), understreker at studenter som kommer rett fra videregående skole til

høyere utdanningsinstitusjoner ikke er tilstrekkelig studieforberedt når de begynner på sine studier (Lødding & Aamodt, 2015). En av de mest alvorlige manglene som fremheves her er akademisk tekstkyndighet. I tillegg viser NUFUs rapport, Stortingsmelding 16, og øvrig skriveforskning at mange studenter selv opplever at de ikke er tilstrekkelig rustet til høyere utdanning ved oppstart. Samme kilder viser også til at mange vitenskapelig ansatte i høyere utdanningsinstitusjoner ikke er tilfredse med studentenes tekstkyndighet, samtidig som at de selv ikke har mulighet til å gi gjennomgående opplæring og oppfølging i akademisk skriving i sin undervisning.

I artikkelen «Å bygge opp skrivekompetanse fra bachelor til doktorgrad» (2006) skisserer Olga Dysthe og Frøydis Hertzberg et forslag til hvordan skriveopplæring og -trening kan integreres gjennom hele studieløpet. Til tross for økt bevissthet rundt viktigheten av akademisk skriving de senere år, er det dessverre et stykke igjen før en slik integrert opplæring er standard i høyere utdanningsløp. Imidlertid ønsker HSL-fakultetet nettopp å implementere en modell for integrert akademisk skriving i alle sine studieprogrammer, basert på et pilotprosjekt initiert av forhenværende instituttledelse ved Institutt for språk og litteratur.

På bakgrunn av følgende styrevedtak fattet av HSLs fakultetsstyre i juni 2019, ønsker fakultetet i samarbeid med Akademisk skrivesenter å implementere en modell for integrering av akademisk skriving i alle fakultetets studieprogrammer på lavere grad og oppfølging og veiledning av akademisk skriving på MA-nivå:

«I samarbeid med fakultetets institutter, skrivesenteret og Universitetsbiblioteket bes dekanen om å gjøre en vurdering av hvordan tilbud om veiledning i akademisk skriving på norsk og engelsk skal ivaretas for alle HSL-fakultetets studenter fremover.»

Sentralt i denne modellen ligger styrets vedtak om at *veiledning* (og ikke bare opplæring) skal ivaretas for *alle* HSL-fakultetets studenter, ikke bare for dem som velger å oppsøke skrivesenterets lavterskeltilbud på UB.

Modellen skissert her er basert på et opplegg utviklet av Akademisk skrivesenter og Institutt for språk og kultur (ISK). ISK er allerede i gang med å implementere denne (med oppstart høst 2018) med svært gode resultater. Således har ISK allerede fungert som en pilot for opplegget skissert her.

Modell:

HSL foreslår en modell der egne lektorer i akademisk skriving er ansvarlige for opplæring og oppfølging av akademisk skriving i alle BA- og MA-programmene ved HSL, i tett samarbeid med de fagansvarlige i disiplinene. Dette vil gi økt fokus på betydningen av god skriftlig formidling (både i akademia og i arbeidslivet for øvrig) samtidig som at denne typen samarbeid frigjør de andre vitenskapelig ansatte for ansvar med å lære opp og følge opp studentene i akademisk skriving. Erfaringsmessig blir feltet Akademisk skriving ofte nedprioritert når vitenskapelig ansatte innenfor andre disipliner pålegges å integrere dette i sine emner. De ansatte opplever det ofte vanskelig å finne tid til dette, samtidig som at mange opplever at de mangler den formelle kompetansen til å undervise i akademisk skriving (Jonsmoen & Greek, 2012). Videre finner de det utfordrende å skulle bruke tid og krefter på dette i emner der de allerede har utfordringer nok med å dekke pensum i undervisningen. HSL ønsker å anerkjenne det faktum at Akademisk skriving er en selvstendig disiplin og et eget forskningsfelt som det ikke kan forventes at ansatte i andre disipliner til enhver tid kan være oppdatert på.

Høstsemestrene:

Etter modellen utviklet ved ISK for BA-programmene i språk og litteratur foreslår HSL å innføre obligatoriske 0-studiepoengsemner i akademisk skriving i 1., 3. og 5. semester av graden. I disse emnene gis det grunnleggende opplæring og oppfølging i akademisk skriving, samtidig som at studentene får tid i undervisningen til å jobbe med arbeidskrav knyttet til disiplinfagene. De får også tilbud om individuell tilbakemelding på arbeidskrav. Dette innebærer at det skal være tett samarbeid mellom fagansvarlige innenfor de andre obligatoriske emnene som studentene tar og den fagansvarlige for emnene i akademisk skriving.

ISK har innført følgende modell for sine BA-programmer i språk og litteratur, og HSL ønsker å innføre denne modellen i alle fakultets BA-programmer:

1. semester: HIF-0100: Innføring i akademisk skriving I
2. semester: HIF-0200: Innføring i akademisk skriving og formidling II
3. semester: HIF-0300: Fordypning i akademisk skriving og formidling (med særlig fokus på skriving av BA-oppgave)

Felles for alle emnene:

- 6 x 2 timer seminarer (studentene er delt inn i seminargrupper på ca. 15 studenter på hvert seminar)
- Studentene får tid i seminarene til å utvikle og jobbe med tekster/arbeidskrav som tas i parallelle emner
- Arbeidskrav: obligatorisk oppmøte på 75% av seminarene, utvikle vitenskapelig poster i grupper, studentene anmodes om å motta tilbakemeldinger fra skriveveileder på minst ett skriftlig arbeid

Vårsemestrene:

I vårsemestrene ligger fokus primært på oppfølging av studenter som skriver BA-oppgave og masterstudenter, med følgende tilbud på alle institutt:

- Kurs og skrive dager
- Skriveseminarer ('shut up and write')
- Tilbud om løpende tilbakemeldinger på tekst og veiledning i akademisk skriving
- BA-oppgave: arbeidskrav for alle som skriver BA-oppgave å sende oppgaveutkast til Akademisk skrivesenter minst én gang i løpet av semesteret
- MA-oppgave: Masterstudentene forventes å sende inn kapitтелutkast til en skriveveileder for tilbakemeldinger på akademisk skriving.

Dette tilbudet vil følge studieplanenes øvrige progresjon og frigjøre tid til øvrige veiledere slik at de kan fokusere på faglig innhold snarere enn det tekstvitenskapelige.

Organisering:

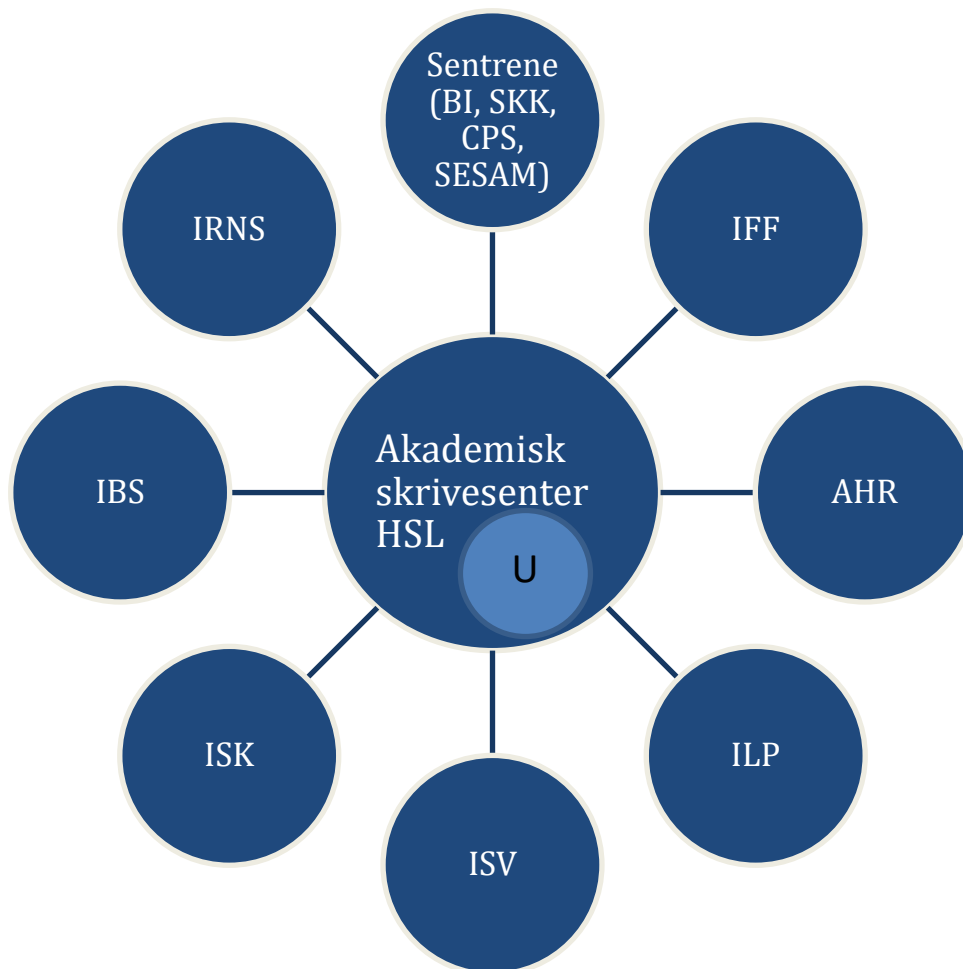
For at modellen skissert over skal kunne implementeres på alle HSLs institutter, foreslår fakultetet en organisering der Akademisk skrivesenter HSL fungerer som et nav på fakultet, mens lektorer ansatt på instituttene som fagansvarlige for akademisk skriving også er faglig tilknyttet skrivesenteret. På denne måten vil lektorene ha tilknytning både til instituttet de underviser ved, samtidig som de vil inngå i et faglig fellesskap som holdes sammen av Akademisk skrivesenter. Det faglige fellesskapet vil ledes av skrivesenterets leder, som også vil være faglig leder for feltet akademisk skriving ved HSL.

HSL foreslår også å ha én lektor knyttet til sentrene (BI, Kvinnforsk, CPS og SESAM) som er ansvarlig for akademisk skriving på norsk og engelsk ved disse enhetene.

Akademisk skrivesenters lavterskeltilbud ved UB

Akademisk skrivesenters lavterskeltilbud skal videreføres i sin nåværende form, med studenter ansatt på timesbasis som skrivementorer. Disse kan også være en ressurs på fakultets institutter ved behov, og hjelpe til med å gi tilbakemeldinger på studentoppgaver og eventuelt med seminarundervisning for å avlaste universitetslektorene. Akademisk skrivesenter vil således til enhver tid ha en 'pool' med timesansatte studenter som jobber på senterets kontorer i glassrommet på UB i senterets åpningstider og som assisterer på instituttene ved behov. Instituttene bes om å oppfordre sterke studenter til å søke deltidsjobb ved skrivesenteret.

Illustrert vil organisasjonsmodellen se slik ut:

Mål og hensikt:

En oversikt over mål og hensikt med tiltaket er som følger:

→ motivasjon og læring: mestring, autonomi og tilhørighet (MAT)

- gi grundige tilbakemeldinger og oppfølging av akademiske arbeider (= bedre oppfølging av studentene for øvrig og en måte å få studentene til å føle seg sett)
- skal motvirke frafall og fremme rekruttering, trivsel og gjennomstrømming
- heve karaktersnittet gjennom bedre formidling av faglig kunnskap
- gi et fundament til alle studentene som gjør dem bedre rustet både når de evt. kommer på MA-nivå og når de skal ut i arbeidslivet
- avlaste vitenskapelig ansatte i disiplinlagene samtidig som oppfølgingen i akademisk skriving styrkes

Hvordan kan kunnskaper utviklet på HSL rundt et slikt prosjekt overføres til andre fakultet på UiT?

Så langt har modellen foreslått her vært svært vellykket ved Institutt for språk og kultur, både blant studenter og ansatte. Studentene gir uttrykk for at de setter stor pris på den oppfølgingen de får, og de ansatte er takknemlige for at noen avlaster dem i arbeidet med å gi tilbakemeldinger på det tekstfaglige.

Til tross for at HSL-fakultetet (i tillegg til Juridisk fakultet) er det fakultetet ved UiT som i størst grad består av tekstbaserte disipliner, er skriving og formidling noe som studenter ved alle fakultet må forholde seg til, og en ferdighet som er uvurderlig i arbeidslivet og dagliglivet for øvrig, uavhengig av yrkesvei. Erfaringene fra implementeringen av denne modellen ved HSL og den kunnskapen som genereres av dette arbeidet vil utvilsomt kunne overføres til andre fakultet på UiT. HSL vil således gå i bresjen med denne modellen, som etter hvert vil kunne implementeres i tilrettelagt form ved andre fakultet etter at HSL har perfektionert sitt opplegg. Dersom andre fakultet skulle ønske å implementere en lignende modell i fremtiden, vil HSL kunne fungere som veileder for disse, og vil kunne dele erfaringer og kunnskap. På bakgrunn av vedtak i HSLs fakultetsstyre i juni 2019, er fakultetet i samarbeid med Akademisk skrivesenter i gang med å utvikle en modell for hvordan akademisk skriving kan integreres i alle fakultetets studieprogrammer på lavere grad.

Sentralt i denne modellen ligger styrets vedtak om at *veiledning* (og ikke bare opplæring) skal ivaretas for *alle* HSL-fakultetets studenter, ikke bare for dem som velger å oppsøke skrivesenterets lavterskeltilbud på UB. HSL-fakultetet ønsker å lage en modell der egne lektorer/faglige ansatte i akademisk skriving tar seg av denne delen av utdanningen i tett samarbeid med de fagansvarlige i disiplinlagene. Dette frigjør de andre vitenskapelig ansatte for ansvar med å lære opp og følge opp studentene i akademisk skriving. På ISK er det allerede utviklet en modell for BA-programmene i språk og litteratur med obligatoriske 10-studiepoengsemner i akademisk skriving i 1., 3. og 5. semester. I disse emnene gis det grunnleggende opplæring og oppfølging i akademisk skriving, samtidig som at studentene får tid i undervisningen til å jobbe med arbeidskrav knyttet til disiplinlagene. Dette innebærer at det skal være tett samarbeid mellom fagansvarlige innenfor de andre obligatoriske emnene som studentene tar og den fagansvarlige for emnene i akademisk skriving.

Vi ønsker å videreutvikle modellen for akademisk skriving slik at samtlige institutt på HSL-fakultetet blir en integrert del av skriveopplæringen. Dersom en slik modell gjennomføres vil HSL-fakultetet være det første fakultet i landet med en så omfattende satsing på akademisk skriving som integrert del av utdanningsprogrammene.

Prosjektet er forankret i UiT sin gjennomgående strategi om styrking av studiekvaliteten. Satsingen er tenkt som et prosjekt over tre år der vi de to første årene trenger midler for å kunne frigjøre ressurser på våre institutter. Ressursbehovet er på til sammen 5 universitetslektorstillinger over to år i tillegg til driftsmidler.

	Tiltak: Akademisk skriving		
Arkivref:	2021	2022	Totalt
Antall stillinger/årsverk	5	5	
Kostnader			
Lønns- og personalkostnader	3 500 000	3 500 000	7 000 000
Øvrige driftskostnader	200 000	200 000	400 000
Sum kostnadsbudsjett	3 700 000	3 700 000	7 400 000
Finansiering			
Egenfinansiering - egen enhet	1 850 000	1 850 000	3 700 000
Strategisk fond - UiT	1 850 000	1 850 000	3 700 000
Sum finansiering	3 700 000	3 700 000	7 400 000

Videreføring av Reaidu

I forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanninga, lærerutdanninga 1-7 og 5-10 og lektorutdanninga 8-13 er det formulert krav om at alle som har tatt ei lærerutdanning i Norge skal ha kunnskap om samiske forhold og sameenes status som urfolk. Dette er bakgrunnen for at HSL-fakultetet i 2018 ble tildelt 1,5 mill.kr for å bygge opp en nettressurs som skal brukes som læringsverktøy for dette – nemlig Reaidu¹⁰. Senter for samiske studier har hatt ledelsen i utviklinga av verktøyet, og fagfolk fra Sesam, ISV, ISK og ILP har bidratt inn i prosjektet. Reaidu dekker bredt, men tar utgangspunkt i temaer knyttet til skole og undervisning. Høsten 2019 blei Reaidu gjort tilgjengelig for studentene. ILP har nå en ti prosents stillingsdel med ansvar for drift og teknisk oppdatering.

Høsten 2019 kom det forespørsler til Sesam både fra IBS, vernepleiemiljøet og helsefagene. Alle de nevnte fagområdene er i ferd med å gå gjennom tilsvarende utvikling: Studentene skal ha kunnskap om og perspektiver på samiske forhold, og utdanningsinstitusjonene sitt ansvar er økt. Det er enighet på tvers mellom fagmiljøene om at Reaidu er et godt utgangspunkt på tvers av fag, fakulteter og utdanninger, og vil på sikt også kunne bli en nasjonal ressurs. Dermed er et av de neste stegene å integrere flere fag inn i Reaidu. For HSL og Sesam betyr dette å ha en potensielt ledende posisjon i det fortsatte arbeidet med Reaidu. Per i dag er det ikke avsatt hverken tid eller ressurser til å drive og utvikle Reaidu i et slikt helhetlig perspektiv. Dette vil imidlertid være nødvendig for å sikre en videre strategisk og tverrfaglig utvikling verktøyet.

Tema knytta til urfolk og samisk språk og kultur står sentralt i UiTs strategi, og er nevnt spesifikt under de fem sentrale kunnskapsområdene. Slik er samiske og urfolksrelaterte tema noe som går på tvers av nesten hele UiTs virksomhet, fra klima, miljø og ressursforvaltning, via helse og velferd, til samfunnsutvikling og demokratisering. Under punktet om utdanninger blir det eksplisitt nevnt at «UiT skal bidra til å øke studentenes kunnskap om samisk kultur og historie, samfunns- og næringsliv».

¹⁰ Reaidu er et nordsamisk ord som betyr *verktøy*

Under formidling heter det at «UiT skal bidra til at forskningsbasert kunnskap ligger til grunn for samfunnsdebatten». Reaidu er utvikla eksplisitt for å svare på målet om å øke studentenes kunnskap om samisk kultur og historie, samfunns- og næringsliv. Med muligheten for å utvide Reaidu fra lærerutdanningene til større deler av UiTs utdanninger vil dette strategiske målet kunne komme enda nærmere. Reaidu kan bidra til at studenter ved UiT får forskningsbasert kunnskap om samiske forhold, noe som vil støtte dem i deres yrkesliv og deltakelse i samfunnsdebatten.

En videreutvikling av Reaidu, med tilpasning til ny læreplan for grunnskole og videregående skole, løpende oppdatering, og innlemmelse av andre fagområder vil kreve en faglig ressurs på ca 50 % samt noe administrative ressurser. Det er også behov for driftsmidler for videre utvikling og arbeid med pedagogiske virkemidler som fungerer på nett.

	Tiltak: Reaidu			
	2021	2022	2023	Totalt
Antall stilliner/årsverk	0,7	0,7	0,7	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	500 000	500 000	500 000	1 500 000
Øvrige driftskostnader	100 000	100 000	100 000	300 000
Arealkostnader				0
Sum kostnadsbudsjett	600 000	600 000	600 000	1 800 000
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	300 000	300 000	300 000	900 000
Strategisk fond – UiT	300 000	300 000	300 000	900 000
Sum finansiering	600 000	600 000	600 000	1 800 000

Satsing på bærekraftig reiseliv: *Travelling Post-corona; revisiting Guests & Hosts*

En viktig forutsetning for å gjenoppbygge en bærekraftig turistnæring i nord i etterkant av covid-19 pandemien, er kunnskap om måter denne pandemien endrer fremtidige reisemønster på, hvem gjestene vil være og hvilke preferanser de kommer til å ha. Koronaviruset har minnet oss om reiselivets globale avhengighet og sårbarhet, og behovet for kunnskap om hvordan reiselivet kan bidra til lokal verdiskapning, trygge arbeidsplasser og understøtte sosial, kulturell og økonomisk gjenreiseing av nordlige destinasjoner. Satsingens mål er å delta i gjenoppbyggingen av en kunnskapsdrevet, bærekraftig reiselivsnæring, og løfte kunnskapen om dette inn i UiTs studieprogrammer, slik at vi kan tilby relevant kunnskap som svarer på dagens og fremtidens lokale utfordringer. Satsingen bygger på

eksisterende kompetanse ved UiT om naturbasert reiseliv, bærekraft og urfolk/minoriteter, og adresserer pågående utfordringer for reiselivsnæringen gjennom tydelig kopling til FN's bærekraftsmål. For å komme i gang med dette er det behov for én ph.d. stilling, én post doktor stilling og to professor II-stillinger.

Satsingen er et samarbeid mellom Institutt for reiseliv og nordlige studier, HSL, Handelshøgskolen, BFE, og det tverrfaglige Arctic Centre for Sustainable Energy (ARC) ved UiT. Satsingen bygger i tillegg på eksisterende nordiske samarbeidsrelasjoner med Universitetet i Lappland, Universitetet i Umeå, Universitetet i Reykjavik og Universitetet i Aarhus. I tillegg vil samarbeidsrelasjoner med forskningsmiljøer i Canada, Alaska og Russland (Murmansk/Arkhangelsk), der kunnskap om arktiske urfolk/nasjonale minoriteter og naturbaserte praksiser står sentralt, bli videreutviklet. Satsingen har to pilarer for kunnskapsutvikling, en for politikkutvikling og en for utvikling av nye undervisningsprogram på reiseliv.

Pilar 1: Framtidens reisende i Nord – post korona (Guests). Ved starten av krisen kan vi anta at den første tillatte mobiliteten til reiselivet i Nord-Norge vil være lokal, regional og nasjonal. Det at nordmenn frarådes fra å feriere utenlands vil for mange bety et brudd i egen reisebiografi og selvforståelse. Hva blir en verdifull ferie i dette bildet? Satsingen besvarer dette spørsmålet gjennom en analyse av post-korona-gjestenes reforhandlinger av den verdifulle ferien, og undersøker om erfaringer fra krisetiden på lengre sikt vil endre reisebiografiens innretning og reisens meningsinnhold, eller om nordmenn vil plukke opp tråden der de slapp den ved starten av korona epidemien.

Med utgangspunkt i bærekraftsmålene og koronasituasjonen vil oppmerksomheten i pilar 1 rettes mot følgende fire spørsmål:

- På hvilke måter blir hensynet til klimakrise og et truet naturmangfold en del av nordmenns verdimeslige reforhandlinger?
- Hvilke stedlige og geografiske interesser og identiteter (lokalisme, regionalisme, nasjonalisme, kosmopolitanisme) aktiveres?
- Hvilke forventninger og forestillinger og hvilke spor av og former for eksotiserings- og andregjøringsprosesser gir seg til kjenne hos norske turister?
- Hvilke iscenesettelser av fortellinger og aktiviteter i ulike deler av Nord-Norge peker nordmenns betraktninger fram mot?

Pilar 2: Framtidens destinasjoner i Nord – post korona (Hosts)

Pandemien har ført til en økonomisk global krise ingen aner omfanget av. Reise- og karantenerestriksjoner har ført til en kollaps i reiselivsnæringen. Hva som vil vokse frem av nye praksiser i etterkant av koronapandemien er uvisst. Samtidig åpner krisesituasjoner opp for å tenke nytt. Det vi vet er at covid-19 endrer nærings- og opplevelsproduksjon lokalt. Nordlige reiselivsbedrifter må bygge produkter og produktprofiler som i første omgang henvender seg til et nasjonalt marked som etterspør andre produkter, opplevelser og fortellinger enn det som har vært tilpasset sentrale, internasjonale markedssegmenter. Den eksisterende segmenteringen av markedet vil ikke ha samme relevans, samtidig vil det fremtidige reiselivsmønsteret være fundamentalt endret. Reiselivsnæringen og lokalsamfunnene som er avhengige av det, står overfor kunnskapsmessige utfordringer som forskningsmiljøene kan møte. Det er behov for kunnskap om hvordan eksisterende kompetanse og relevante næringer og organisasjoner (kulturindustri, matprodusenter, eventer, museum og media) kan bidra med nye måter å tenke reiseliv og lokalsamfunnsutvikling på.

Covid-19 gir oss anledning til å stille spørsmål ved de vekstmodellene som har vært argumentert frem nasjonalt og internasjonalt, og krisesituasjonen kan brukes til å utforske hvilke nye styringsverktøy vi trenger for turistnæringen for å realisere FN bærekraftsmål. Hvordan vil den endrede geopolitiske situasjonen, særlig med tanke på energi og klima, påvirke gjenoppbyggingen av reiselivet? Hvordan kan vekst og realisering av arbeidsplasser samtidig sikre robuste klimatilpassede reiselivstrategier? Slike komplekse problemstillinger krever flerfaglig samarbeid slik denne satsingen foreslår.

Følgende spørsmål vil bli belyst:

- Hvilke endringer i lokale næringsstrukturer, eierskapsforhold og verdiskapningskjeder vil «travelling post-corona» innebære?
- Hvilke nye samarbeidsformer er nødvendige for å utvikle bærekraftig reiseliv? Hvordan kan forsknings- og næringsaktører arbeide sammen for å sikre og styrke den sosiale, kulturelle og økonomiske motstandskraften som reiselivsnæringen i tiden fremover vil trenge?
- Hvordan kan koronasituasjon utfordre stivhengighet, og samtidig utnytte eksisterende kompetanse og ressurser på en ny måte for å bygge opp naturbaserte, bærekraftige bedrifter, kunnskapsdrevne opplevelser og robuste lokale prosesser som fremmer bærekraft med ny innsikt?
- Hvordan kommuniseres Nord-Norge i markedsføring og media i en «post-corona»-tid?
- Hvilken betydning vil energi og klima ha for gjenoppbyggingen av reiselivet?

Pilar 3: Policy for post-korona reiseliv

Kunnskap fra de to forskningsområdene (Pilar 1 og 2) skal brukes i reformulering og fornying av regionale og nasjonale strategier, markedsprofiler, innovasjonsinitiativ og politiske strategier for «bærekraftig reiseliv i det nye Arktis», i samarbeid med næringslivspartnere og andre regionale aktører.

Pilar 4: Utdanning for post-korona reiseliv

Kunnskap fra de to forskningsområdene (Pilar 1 og 2) skal brukes i utvikling av nye utdanningsprogram i post-korona reiseliv. Satsingen vil i tiden fremover prioritere nye digitale reiselivsutdanninger som retter seg mot å styrke omstilling til det fremtidige kunnskapsdrevne reiselivet i Nord. I tillegg til Troms og Finnmark vil satsingen involvere Helgelandsregionen. Det vil være snakk om både et digitalt årsstudie og en 3-årig bachelor i bærekraftig kunnskap- og naturdrevet reiseliv. I tillegg vil Sametinget/Samisk høyskole bli involvert slik at vi kan tilby et årsstudium i «samiske reiseliv og kreative næringer» med undervisning parallelt på samisk/norsk/engelsk.

Kostnader: I satsingens første fase er det behov for en koordinator, driftsmidler, to professor II stillinger, en postdoktorstilling (pilar 1) og en ph.d.-stilling (pilar 2). Pilar 3 og 4 vil bli ivarettatt av fast ansatte med forskningstid, i tillegg til at miljøene vil søke ekstern finansiering og allerede har søkt DIKU om finansiering av deler av utdanningskomponenten (pilar 4). En viktig milepæl for satsingen er å fremme en søknad til Fellesløftet i Forskningsrådet i mai 2021.

<i>Kostnadsbudsjett</i>	<i>Tiltak Post-Corona Tourism: Revisiting Hosts and Guests</i>				
	2021	2022	2023	2024	Totalt
Antall stillinger/årsverk	3,4	3,4	3,4	3,4	
Kostnader					
Lønns- og personalkostnader	2 640 000	2 640 000	2 640 000	1 910 000	9 830 000
Øvrige driftskostnader	250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000
Sum kostnadsbudsjett	2 890 000	2 890 000	2 890 000	2 160 000	10 830 000
Finansiering					
Egenfinansiering - egen enhet	1 445 000	1 445 000	1 445 000	1 080 000	4 335 000
Strategisk fond UiT	1 445 000	1 445 000	1 445 000	1 080 000	4 335 000
Sum finansiering	2 890 000	2 890 000	2 890 000	2 160 000	8 670 000

JURFAK

Innspill fra Det juridiske fakultet - budsjettfordeling 2021 og strategiske satsinger innenfor UiTs ramme

Det juridiske fakultet spiller med dette inn følgende som gjelder budsjett 2021. Innspillet gjelder både ordinær ramme og strategiske satsinger.

I 2019 ble det omdisponert 12 mill. av fakultetets avsetninger. I tidligere brev om saken er følgende angitt:

«I tilfelle omdisponeringer som det er knyttet faglige bindinger til, og som enheten eventuelt ikke klarer å gjennomføre innenfor egne rammer som følge av omdisponeringen, så garanterer UiT for budsjettmidler slik at aktiviteten på sikt kan gjennomføres.»; ePhorte 2018/994, dato 19.9.2019.

«I tilfelle omdisponeringer som det er knyttet faglige bindinger til, og som enheten eventuelt ikke klarer å gjennomføre ved omdisponering innenfor egne rammer, så må enheten fortrinnsvis benytte årlig budsjettprosess til innspill av særlige prioriteringer»; ePhorte 2018/994, dato: 15.11.2019.

I henhold til de føringer som ble gitt i forbindelse med omdisponeringen, er det knyttet faglige bindinger til egenfinansierte stipendiater, postdocs og etterlivet ved Havrettssenteret i form av bistillinger. Ifølge fakultetets reviderte budsjett for 2020, vil gjenstående avsetninger disponeres i løpet av året.

Tre egenfinansierte stipendiater er tilsatt i 2020 (søknadsfristen var i november 2019), en postdoc er også tilsatt i 2020 (søknadsfristen var i oktober 2019), dessuten er bistillingene ved

Havrettscenteret besatt fra før som del av fakultetets satsing ved senteret. Den siste postdoc-stillingen det er knyttet faglige bindinger til er lyst ut, men det er ennå ikke foretatt tilsetting.

Basert på fakultetets reviderte budsjett for 2020, er det beregnet et behov for 4,4 mill. for å dekke de forpliktelsene det er knyttet til nevnte stillinger i 2021.

Tiltak	Tiltak navn	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Totalt
475006	Egenfinansierte stipendiater	2 043	1 950	2 010	2 070	1 420	-	9 493
475017	Egenfinansierte postdoc	985	1 900	1 900	1 216	-	-	6 001
471015	Etterliver KJG	706	547	564	581	598	514	3 510
		3 734	4 397	4 474	3 867	2 018	514	19 004

Som følge av fakultetets satsing på Aurora, SFF og deltakelse i flere tverrfakultære satsinger med krav om egeninnsats, er det ikke funnet rom for å omdisponere midler, i og med at gjenstående avsetninger ved utgangen av 2019 i henhold til revidert budsjett benyttes fullt ut i 2020.

Den faglige satsingen som omfatter stipendiater, postdocs og bistillinger, har vært del av en langsiktig plan for å nettopp benytte fakultetets avsetninger. Det er derfor ikke overraskende at det ligger an til at avsetningene pr. utgangen av 2019 benyttes fullt ut i 2020 og at det er behov for tilbakeføring av omdisponerte midler i 2020 og påfølgende år. Uten tilbakeføring av midler fra og med 2020 vil fakultetet knapt ha økonomisk handlingsrom.

Det bes om en tilbakeføring av tidligere omdisponerte midler, 4,4 mill. i 2021.

Innspill til strategiske satsinger i prioritert rekkefølge:

1. Det juridiske fakultet har siden 2014 fått tildelt kr 1 mill. årlig til KG Jebsen-senter for havrett. I forbindelse med universitetsdirektørens gjennomgang av strategiske midler i budsjettet for 2016, foreslo fakultet en videreføring av denne finansieringen til og med 2022. Begrunnelsen for denne videreføringen, var et ønske om å sikre fleksibilitet i arbeidet med å sikre videre drift av Havrettscenteret etter 31.8.2019 og arbeidet med å søke Forskningsrådet om status som «Senter for fremragende forskning».

Arbeidet med å videreføre Havrettscenteret ved Det juridiske fakultet, har vært gjenstand for god planlegging over lenger tid. Både Stiftelsen KG Jebsen og universitetsledelsen har gitt positive tilbakemeldinger på dette arbeidet. På møtet med universitetsledelsen 7. september 2018, orienterte vi om planene for videreføring av senteret, med særlig fokus på årene 2019 – 2022, inklusive finansiering av nye stillinger i denne perioden. På møtet fikk vi en klar forståelse av at universitetsledelsen innvilget vår søknad om tre stipendiatstillinger som senere ble tildelt av universitetsstyret i sak S 13/19 og dessuten videreføring av 1 mill. kr. i strategiske midler for årene 2020 – 2021 – 2022.

For detaljer knyttet til finansiering av stillinger etter perioden som KG Jebsen-senter for havrett, vises det til innspillet for budsjettåret 2020, ePhorte 2018/4860.

Ambisjonene om å oppnå status som «Senter for fremragende forskning» er fortsatt like klare som tidligere. Som et steg på veien, arbeides det nå med en søknad om status som Aurora-senter.

Det bes om at 1 mill. tildeles også for 2021.

2. Fakultetene BFE, NT og Jurfak ønsker sammen å etablere et erfaringsbasert mastergradsprogram (90 SP) i ocean leadership med første opptak høsten 2021.

Det bes om en strategisk tildeling slik at studietilbudet kan realiseres som beskrevet i BFEs budsjettinnspill, gjennom et samarbeid mellom de tre nevnte fakulteter.

HELSEFAK

Innspill til strategiske og interne satsninger 2021 fra Det helsevitenskapelige fakultet

Viser til revidert disponeringsskriv og invitasjon til å sende innspill til strategiske og interne satsninger for 2021, jf. ephorte 2018/4860. Videre følger innspillene fra Helsefak, merk at innspill er rangert etter prioritet. Alle tall oppgis i hele 1000 kr.

1. Strategiske satsninger UiT 2021

I S 44/19 Fond for strategisk utvikling fordeling av midler 2020 tildeles Helsefak strategisk finansiering for fem satsningsområder, jf. ephorte 2019/5337: Paramedisin, BIN, SANS(CANS), Care og TREC.

Fakultetet opprettholder overnevnte søknader og forutsetter videre finansiering av aktivitetene.

For Paramedisin, Care og TREC legges samme kostnadsgrunnlag som tidligere til grunn.

For BiN fremkommer revidert budsjett i vedlegg 1, 2 og 3. I vedleggene presenteres opprinnelig tildeling og tydelig beskrivelse av revidert behov. Merk at vedlegg 3 er en spesifisering av endringene.

Vedlegg 4 inneholder revidert budsjett for CANS. I vedlegget fremkommer det av arkfane for budsjett UiT nivå 1 opprinnelig tildeling og revidert budsjett.

Videre følger nye søknader fra Helsefak.

Undervisnings- og forskningsaktivitet

Genotyping befolkningsundersøkelse Tromsøundersøkelsen og NOWAC

Mye av forskningen på livsstil og helse ved institutt for Samfunnsmedisin (ISM) er basert på befolkningsundersøkelser, hvor Tromsøundersøkelsen (TU) og Kvinner og kreft-studien (NOWAC) er de to største. At forskningsaktivitetene ved ISM holder høy internasjonal standard og at forskningsmiljøene er aktive søkere er bekreftet gjennom den store prosjektporteføljen med eksternt finansierte prosjekter. Den

siste bekreftelsen på høy kvalitetet miljøstøtten på 50 mill. kroner fra Norges Forskningsråd i 2019 tilprosjektet «Healthy Choices and the Social Gradient».

Postboks 6050 Langnes, NO-9037 Tromsø / + 47 77 64 40 00 / postmottak@uit.no / uit.no

For å kunne fremme nye og større søknader både nasjonalt og internasjonalt, og tiltrekkes de beste samarbeidspartnerne, er man avhengig at NOWAC også anrikes med data på genetisk variasjon/genotype data. Kompetansen ved instituttet på dette feltet vil ved dette også bli ytterligere forsterket.

Integrasjon av genetiske data og andre biologiske målinger sammen med informasjon om miljø og livsstil for den enkelte kan legge til rette for en mer persontilpasset forebygging av sykdom. I behandlingsøyemed representerer begrepet «Personalised Medicine» et paradigmeskifte i moderne medisin, hvor hensikten er å skreddersy behandlingen til hver enkelt pasient. For å fremskaffe beslutningsmodeller trengs bred forskning på data fra store befolkningsstudier.

Investering i befolkningsundersøkelser er i samsvar med Helsefak sin strategi, Helse, velferd og livskvalitet gjennom «utvikling av kunnskap om sykdomsforebygging og bekjempelse», og «helse og behov for helsetjeneste generelt og i samiske områder». Satsingen har betydning for Samfunnsutvikling og demokratisering ved å gi grunnlag til «folkehelsesamarbeid i nordområdene». Satsingen på genotyping understøtter UiT som breddeuniversitet med internasjonalt ledende og dristige forskningsmiljø ved å «videreutvikle forskningsmiljø som er internasjonalt ledende» med en «bærekraftig infrastruktur» som «danner grunnlag for søknadsinitiativ for senteretablering (Aurora, SFF m.fl.). Investeringen vil bygge opp under UiTs strategi mot 2022, «Drivkraft i nord, Helse, velferd og livskvalitet» ved at den gir grunnlag for ny kunnskap om «Folkehelse, sykdomsbekjempelse og levekår i alle livets faser».

Genotyping i Tromsøundersøkelsen og NOWAC er strategisk viktig for:

- Større forskningssøknader betydelig økt sannsynlighet for å kunne delta i store EU konsortier og SFF
- Lokal kompetanse styrke vitenskapelig kompetanse og kapasitet innen genetisk epidemiologi ved ISM for å videreutvikle og lede gode forskningsinitiativ
- Internasjonalt samarbeid særlig for å kunne videreutvikle allerede etablerte samarbeid med velrennomerte institusjoner som Imperial College og International Agency for Research on Cancer
- Nasjonalt samarbeid videreutvikle faglige samarbeid, spesielt med K.G. Jebsen-senteret for genetisk epidemiologi ved NTNU
- Klinikknært samarbeid –forsterkes med større potensiale for innovasjon i diagnose og behandling
- Dataenes kvalitet –data vil være komplementære data med data som fremskaffes i bl.a. HUNT og MoBa

En investering i genotyping vil underbygge Norges forskningsråd sin miljøstøttesatsing ved ISM, Healthy Choices and the Social Gradient. Samlet sett vil forskningsmiljøene rundt befolkningsundersøkelsene kunne posisjonere seg for tung, ekstern nasjonal og internasjonal forskningsfinansiering.

Budsjett, Genotyping befolkningsundersøkelser ISM				
	2021	2022	2023	Totalt
Antall årsverk		2	2	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader		1 750	1 750	3 500
Utstyr/investeringer				
Øvrige driftskostnader	11 160	6 640	500	18 300
Arealkostnader				
Sum brutto kostnadsbudsjett	11 160	8 390	2 250	21 800
Finansiering				
Egenfinansiering egen enhet	5 020	2 250	2 250	9 520
Egenfinansiering UiT	6 140	6 140		12 280
Annen finansiering EU/NFR/Helse Nord				
Sum finansiering	11 160	8 390	2 250	21 800

Merk at utgifter til genotyping eventuelt kan fremskyndes, da det er ledig analysekapasitet ved HUNT.

Fit Futures 3

Fit Futures (FF) planlegger tredje og siste datainnsamling av ungdomshelsestudien Fit Futures (FF3) høsten 2020. Helsefak søker med dette om midler til å gjennomføre datainnsamlingen. UNNs forskningspost vil foreta en stor del av den kliniske innsamlingen. FF3-teamet jobber iht. tidsplan, men tar høyde for at det kan oppstå forsinkelser som følge av pandemien.

FF3 er den ene av to satsinger innen Barne- og ungdomshelse i den tverrfakultære satsingen Befolkningsundersøkelser i nord (BiN). Formålet er å utvikle nye fremragende forskningsmiljø gjennom samarbeid på tvers av fagmiljø for å svare på nasjonale og internasjonale spørsmål om helse og levekår. BiN stiller seg helhetlig bak ønsket om å få gjennomført FF3. Gjennomføring av FF3 vil være relevant i forlengelsen av prosjektene i flere BiN-innsatsområder slik som Teknologi, Miljøgifter og Sosial ulikhet i helse.

Ny innsamling av data og biologisk materiale i FF3 er avgjørende for å videreføre forskningsideer, forskningsproduksjon, og samarbeid nasjonalt og internasjonalt. Målet er at FF anrikes med genetiske og epigenetiske data, i tillegg til miljøgift-, mikrobiom-, metabolitte- og protein-paneler. FF er den mest omfattende oppfølgingsstudien av livsstil, helse, utdannings- og yrkesløp fra ungdom til voksen i Norge, og det finnes få tilsvarende studier med gjentatte målinger på verdensbasis. Varemerket er høy deltakerprosent, høy kvalitet og rask tilgjengeliggjøring av data og biologisk materiale. Mer enn 20 forskningsgrupper fra ulike fakultet og institutt ved UiT deltar.

FF3 har per dags dato 4 275 000 kr til disposisjon, og mangler således 3 059 000 kr for å gjennomføre datainnsamlingen. FF søker om eksterne midler fra flere aktører, bl.a. fra Troms og Finnmarks fylkeskommune og Sparebank 1 Nord-Norge. Helsefak har innvilget inntil

1 mill. kr i garantimidler for datainnsamlingen, som FF3 kan innløse dersom det ikke oppnås nødvendig ekstern finansiering, jf. 2016/1111-125. FF har fremmet søknad om midler fra Institutt for Samfunnsmedisin om midler og om avsetningsmidler fra UiT nivå 1, jf. ephorte 2018/1053.

Budsjett FF3				
	2020	2021	2022	Totalt
Antall årsverk				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	700	360		1 060
Utstyr/investeringer				
Øvrige driftskostnader	4 082	2 192		6 274
Arealkostnader				
Sum brutto kostnadsbudsjett	4 782	2 552		7 334
Finansiering				
Egenfinansiering egen enhet	4 275			4 275
Egenfinansiering UiT	507	2 552		3 059
Annen finansiering UNN				
Sum finansiering	4 782	2 552		7 334

I tillegg til budsjettet er det stor egeninnsats gjennom styringsgruppen til FF3 og ni delprosjektledere (professorer og seniorforskere). For øvrig har BiN sitt innsatsområde Teknologi sagt seg villig til å bidra med kapasitet i forbindelse med analyser og utvikling av infrastruktur for bioinformatikk. FF er i dialog med Tromsundersøkelsen, som har tatt vare på mye utstyr fra Tromsø 7, om mulighetene for å gjenbruke utstyr til FF3-innsamlingen. Det er ikke avgjort hvorvidt de ni delprosjektene må betale kontingent for å delta i FF3-innsamlingen.

UNN HF støtter FF3 ved å finansiere lønn for en prosjektsykepleier (75% årsverk), en sykepleier (50% årsverk), en bioingeniør (75% årsverk) og en dataingeniør (45% årsverk), i tillegg til å stille sine fasiliteter til disposisjon.

Videre foregår FF3 i tett samarbeid med forskningsmiljø ved Institutt for klinisk odontologi (IKO), som vil samle inn data om ungdommenes tannhelse. Merk at det vil bli søkt om intern finansiering fra IKO og Helsefak, og om ekstern finansiering fra Helsedirektoratet.

Formidlingsaktivitet

Gutteløftet

Flere kvinner enn menn tar høyere utdanning i Norge, og helsefagene skiller seg ut ved å ha en ekstra høy kvinneandel. Ved universitetet i Tromsø er det om lag 40% mannlige studenter, dette tilsvarer landsgjennomsnittet. Men, i snitt er det kun 25% mannlige studenter ved Helsefak, og det er stor variasjon

mellom studieprogrammene. Sykepleie, som basert på studieplasser er det største studiet ved fakultetet, har kun 13% menn.

Helsefak ønsker å bidra til en jevnere kjønnsfordeling, og vil derfor jobbe for å få flere gutter til å søke, velge og gjennomføre studier innen helsefag ved UiT. Vi foreslår derfor et eget Gutteløft for helsefagene ved UiT.

Prosjektet kan knyttes til UiTs strategi «Drivkraft i nord» på flere måter:

- UiTs mål innen satsingsområdet Engasjerende utdanninger, særlig økt rekruttering av nye studenter og at UiT skal ha et godt og inkluderende lærings- og studiemiljø.
- I lys av området Kreativitet og engasjement innovasjon og formidling: Vi forventer at prosjektet vil bidra til å styrke UiTs posisjon og omdømme.
- Gutteløftet må ikke minst ses opp mot Nærhet og engasjement – arbeidsmiljø og organisasjon, og målet om at UiT skal ha et likestilt og inkluderende arbeidsmiljø.

Prosjektet vil også bidra til å nå flere av målene i UiTs handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering.

Det er søkt om 770 000 kr til prosjektet via UiTs satsing på likestilling, mangfold og inkludering (ephorte 2020/1199-3) for perioden 2020-2021. Dersom prosjektet skulle få tildelt hele eller deler av dette beløpet, vil dette komme til fradrag.

Budsjett - Gutteløft				
	2021	2022	2023	Totalt
Antall årsverk*	0,25	0,25	0,25	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader*	160	160	160	640
Utstyr/investeringer				
Øvrige driftskostnader	520	250	250	1 020
Arealkostnader				
Sum brutto kostnadsbudsjett	680	410	410	1 660
Finansiering				
Egenfinansiering egen enhet**	210	210	210	630
Egenfinansiering UiT	470	200	200	870
Annen finansiering Helse Nord/UNN				
Sum finansiering	680	410	410	1 660

*Gjelder ekstra stillingsressurs og kostnader for dette. Arbeidskraft fra fast ansatte kommer i tillegg.

**Arbeidskraft fra fast ansatte er en del av egeninnsatsen, kommer i tillegg til nevnte kronebeløp.

2. Vitenskapelig utstyr 2021

I 2019 fikk Helsefak innvilget strategisk finansiering av vitenskapelig utstyr til Tromsø University Proteomics Platform (TUPP), jf. ephorte 2019/5337-1. Fakultetsledelsen etterspør svar på brev om behov

for økt tildeling som følge av valutasvingninger, ephorte 2016/1111-124. I fortsettelsen følger nye innspill fra Helsefak.

MR kjernefasilitet

Utvidet tilgang på MR til forskningsformål har vært et sterkt behov ved flere institutt ved Helsefak over flere år. Den eksisterende tilgangen ved UNN er svært begrenset ettersom Tromsøundersøkelsen legger beslag på mesteparten av den eksisterende forskningskapasiteten. UiT er det eneste breddeuniversitetet i Norge som ikke har tilgang på dedikert MR skanner til forsknings- og opplærings-/undervisningsformål. For å muliggjøre både kliniske og eksperimentelle studier i tillegg til Tromsøundersøkelsen, anses en dedikert forskningsskanner som absolutt nødvendig.

UiT og Helsefak har i dag små forskningsmiljø for nevrobiologi og human nevrovitenskap. Framtidige søknader om eksterne midler (EU, NFR) settes i dag på vent i flere forskningsgrupper på grunn av usikkerhet vedrørende tilgang på MR. Human MR er også høyst relevant innen kardiologisk forskning, indremedisin/gastro, ortopedisk forskning med mer. Det er rimelig å anta at flere forskningsgrupper vil melde sin interesse for å bruke en MR-skanner dersom tilgangen blir bedre. Det er ønske om MR til human bruk, da det i dag ikke er forskningsaktivitet på dyr hvor fullskala klinisk MR er nødvendig.

En MR skanner vil også være av stor betydning for flere av utdanningene ved fakultetet, slik som radiografutdanningen, samt profesjonsstudiene i medisin og psykolog. Årlig produseres det også en rekke hoved-, master- og semesteroppgaver hvor data fra humane MR-studier benyttes.

Etableringen av MR som kjernefasilitet ved Helsefak til forsknings- og opplærings-/ undervisningsformål vil bidra til innovasjon innen forskning, utdanning og praksis ved UiT og vil dermed komme helsetjenesten i landsdelen til gode. Det vil trolig også bidra til større ekstern finansiering på sikt. Satsingen er i tråd med Helsefaks tematiske satsinger jamfør punkt 1.1 og 1.2 i Strategiplanen for Helsefak 2014-2020 (Helsefak 2020), som er forankret i universitetets samlede strategi (UiT2020) og verdigrunnlag.

Helsefak søker om at UiT bidrar med 50% av Helsefaks andel av utstyrsinvesteringen og de nødvendige arealtilpasningene tilknyttet kjøp av MR. Det er foreslått at MR skal organiseres som en kjernefasilitet ved Helsefak, følgelig vil driftskostnader dekkes i form av brukerbetaling. UiT har en intensjonsavtale med UNN, der UNN vil dekke 40% av totale kostnader. Det er dog forespeilet at dette vil bli betalt over en lengre periode enn finansiering som er synliggjort 2021-2023 i budsjettrammen. Egeninnsats fra egen enhet vil i denne investeringen være midler tilknyttet MH2-prosjektet. Samfinansiering med UiT vil følgelig gi mulighet for ytterligere utstyrsinvesteringer, i en prosess hvor det er langt flere innspill enn midlene dekker.

Budsjett MR kjernefasilitet				
	2021	2022	2023	Totalt
Antall årsverk	1	1	1	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	700	700	700	2 100
Utstyr/investeringer	28 750			28 750
Øvrige driftskostnader	1 500	1 500	1 500	4 500
Arealkostnader	10 100	100	100	10 300
Sum brutto kostnadsbudsjett	41 050	2 300	2 300	45 650
Finansiering				
Egenfinansiering egen enhet	13 005	1 380	1 380	15 765
Egenfinansiering UiT	11 625			11 625
Annen finansiering UNN	16 420	920	920	16 760
Sum finansiering	41 050	2 300	2 300	45 650

Kjernefasilitet for Biobank

Kjernefasilitet for Biobank søker midler til å løse sin fremste utfordring i de kommende år, nemlig manglende fysisk lagringskapasitet i biobanken. Grunnet planlagte innsamlinger i de store befolkningsundersøkelsene har vi behov for kapasitetsøkning på ca. 40% innen de neste 5 år. Denne utfordringen krever en automatisert lagringsenhet som utnytter biobankens fysiske areal i mye større grad enn dagens infrastruktur. Enheten vil gi doblet lagringskapasitet målt mot dagens kapasitet, og muliggjøre fremtidige innsamlinger av biologisk materiale for våre befolkningsundersøkelser.

Dette anskaffelsesprosjektet er i en tidlig planleggingsfase, men er av grunnleggende strategisk betydning for UiT og UiTs befolkningsundersøkelser. Befolkningsundersøkelser som disse drives med lange tidshorisonter, og med denne søknaden vil vi rigge Kjernefasilitet for Biobank for fremtidige innsamlinger. Befolkningsundersøkelsene og deres tilhørende infrastrukturer ligger helt sentralt i UiT sin overordnede strategi for «helse, velferd og livskvalitet», der de skal utvikle kunnskap om folkehelse, sykdomsbekjempelse og levekår.

Kjernefasilitet for Biobank ved Helsefak oppbevarer biologisk materiale som er samlet inn gjennom befolkningsundersøkelser og forskningsprosjekter ved UiT. Materialet brukes til forskning på helse og forebygging, sykdomsmekanismer, og til oppdagelse av nye biomarkører og molekulære mål for behandling. Kjernefasiliteten ivaretar drift av nødvendig infrastruktur og forvaltning av innsamlet materiale for store brukere inkludert Tromsøundersøkelsen, Kvinner og Kreft-studien og SAMINORstudien.

Innen de neste 5 år planlegges det store innsamlinger både i Fit Futures (høst 2020), SAMINOR (2022), og Tromsøundersøkelsen (ca. 2024). Volumet av disse innmeldte innsamlingene tilsvarer ca. 40% av dagens kapasitet. Langtidslagring av biologisk materiale krever stort fysisk areal og driftssikker infrastruktur. Per

i dag er biobankens fysiske kapasitet benyttet nærmest fullt ut, og innsamlinger risikerer å måtte settes på vent eller måtte benytte biobanker i andre deler av landet. Det er ikke realistisk å se for seg økning av biobankens arealer, og høyere utnyttelsesgrad er derfor nødvendig.

En automatisert lagringsenhet utnytter fysisk areal i mye større grad enn dagens ultrafrysere av tradisjonell type. Lagringsenheter på omtrent 4*4*4 meter vil ha en kapasitet på opptil 5-6 millioner prøver. Som nevnt er prosjektet i en tidlig planleggingsfase, og detaljerte planer for teknisk og økonomisk drift er under utarbeidelse i samråd med nasjonalt fagmiljø og lokal administrasjon og infrastruktur. Kjernefasilitet for Biobank drifter etter TDI-modell med brukerbetaling.

De biologiske prøvesamlingene utgjør en uunnværlig bærebjelke for forskningen, og Helsefak sitt samlede prøvemateriale utgjør en svært attraktiv forskningsressurs i nasjonal og internasjonal sammenheng. Med en ny lagringsenhet og mulighet for nye innsamlinger støtter vi opp under forskningsprosjektene sin attraktivitet som ledere og partnere i framtidige nasjonale og internasjonale forskningssamarbeid, og deres høye aktivitet ovenfor eksterne finansører som NFR, Nordforsk, EU med flere. En moderne, solid infrastruktur for ivaretagelse av biologisk materiale er essensiell i disse sammenhengene.

I følge retningslinjene til strategisk fond skal søknadsinitiativ normalt ha egenfinansiering fra egen enhet tilsvarende 50% av totalbudsjettet. I dette tilfellet søkes UiT om støtte for hele utstyrsinvesteringen da Helsefaks økonomiske situasjon ikke tillater å prioritere en strategisk satsning av denne størrelsen.

I tillegg til denne søknaden har Biobanken pågående søknadsinitiativ mot NFR sin infrastrukturutlysning sammen med Biobank Norge-konsortiet, høst 2020. I søknaden med tittel Biobank Norge 4, vil vi legge inn den totale budsjetttrammen, slik den er skissert nedenfor. Dersom denne søknaden innfris vil behovet for finansiering fra UiT reduseres tilsvarende.

Budsjett Lagringsenhet til kjernefasilitet for biobank				
	2021	2022	2023	Totalt
Antall årsverk		0,5	0,5	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader		350	350	700
Utstyr/investeringer		18 000		18 000
Øvrige driftskostnader		100	100	200
Arealkostnader				
Sum brutto kostnadsbudsjett		18 450	450	18 900
Finansiering				
Egenfinansiering egen enhet		450	450	900
Egenfinansiering UiT		18 000		18 000
Annen finansiering UNN				
Sum finansiering		18 450	450	18 900

OctetRed96e til Kjernefasiliteten Tromsø Universitet Proteomikk Plattform (TUPP)

Helsefak har i sin strategi en intensjon om at tungt vitenskapelig utstyr skal samles i kjernefasiliteter for å sikre tilgang til alle potensielle brukere. I den forbindelse søkes det her om støtte til innkjøp av en OctetRed96e (eller tilsvarende). Instrumentet vil plasseres og driftes av Kjernefasiliteten Tromsø Universitet Proteomikk Plattform (TUPP) som har den nødvendige lokaliteten, og viktigst av alt, ansatte ingeniører med den nødvendige kompetansen til opplæring av brukerne og drift av instrumentet. TUPP har sammen med øvrige kjernefasiliteter ved Helsefak snart på plass et booking-system som vil sikre optimal utnyttelse av kapasiteten til instrumentet og en effektive administrering av brukerfinansieringen. Egenandelen fra egen enhet vil i dette tilfellet være utstyrsmidler fra MH2-prosjektet.

OctetRed96e er et instrument som brukes til å bestemme bindingsstyrke, kinetikk og proteinkonsentrasjon og vil i funksjon erstatte instrumentet BioCore som er utdatert og svært lite brukervennlig. Det har i tillegg større kapasitet (96 prøver vs 1 prøve i BioCore), og vil også gi mye mer nøyaktige data. OctetRed96e er sterkt ønsket av flere av våre største og mest produktive forskningsgrupper, inklusive toppforskermiljøet til Terje Johansen som har erfaring via sine utenlandske samarbeidspartnere på at dette instrumentet har stor nytteverdi. I tillegg til behovet på Helsefak, er dette et instrument som er relevant også for andre fakultet ved UiT.

Budsjett OctetRed96e til Kjernefasiliteten TUPP				
	2021	2022	2023	Totalt
Antall årsverk				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader				
Utstyr/investeringer	2 600			2 600
Øvrige driftskostnader				
Arealkostnader				
Sum brutto kostnadsbudsjett	2 600			2 600
Finansiering				
Egenfinansiering egen enhet	1 300			1 300
Egenfinansiering UiT	1 300			1 300
Annen finansiering UNN				
Sum finansiering	2 600			2 600

LSR Fortessa X-20 Flowcytometer til Kjernefasiliteten for avansert mikroskopi (KAM)

Helsefak har i sin strategi en intensjon om at tungt vitenskapelig utstyr skal samles i kjernefasiliteter for å sikre tilgang til alle brukere. I den forbindelse søkes det her om støtte til innkjøp av et LSR Fortessa X20 Flowcytometer (eller tilsvarende). Instrumentet vil plasseres og driftes av Kjernefasiliteten for avansert mikroskopi (KAM) som har den nødvendige lokaliteten, og viktigst av alt, ansatte ingeniører med den nødvendige kompetansen til opplæring av brukerne og drift av instrumentet. KAM har sammen med øvrige kjernefasiliteter ved Helsefak snart på plass et booking-system som vil sikre optimal utnyttelse av kapasiteten til instrumentet og en effektive administrering av brukerfinansieringen.

LSR Fortessa X-20 er et instrument som brukes til å analysere celler med flere markører simultant, som er helt nødvendig for korrekt identifisering og sortering av celler. Vi har per i dag ett slikt instrument, men bruken er sterkt økende og det er behov for utvidelse av kapasiteten. Spesielt er det stort behov når AKM åpner og mange store brukere starter opp med analyser av blodceller fra forsøksdyr her i Tromsø. Dette gjelder flere forskningsgrupper, inklusive satsningsgruppen til Lorena Arranz. Instrumentet vil også være relevant for forskningsmiljøer på andre fakultet ved UiT.

Budsjett LSR Fortessa X-20 Flowcytometer til Kjernefasiliteten KAM				
	2021	2022	2023	Totalt
Antall årsverk				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader				
Utstyr/investeringer	3 200			3 200
Øvrige driftskostnader	100	100	100	300
Arealkostnader				
Sum brutto kostnadsbudsjett	3 300	100	100	3 500
Finansiering				
Egenfinansiering egen enhet	1 700	100	100	1 900
Egenfinansiering UiT	1 600			1 600
Annen finansiering UNN				
Sum finansiering	3 300	100	100	3 500

3. Intern fordeling 2021

Permanent finansiering av bachelor i paramedisin

Helsefak forutsetter at innvilget finansiering fra 2019 videreføres i 2021 og 2022, slik det er skissert i universitetsstyresak om fordeling av strategisk fond, ephorte 2019/5337. Videre søker Helsefak om en permanent finansiering av bachelor i paramedisin med 20 studieplasser per kull i finansieringskategori D.

Etableringen av studiet bachelor i paramedisin er sterkt koblet til Helsefak og UiT sin strategi og ambisjon om å være internasjonalt ledende innen kunnskapsområdet helse, velferd og livskvalitet. Helse og velferd i nordområdene er ett av de tematiske satsningsområdene i Helsefaks strategiske plan. Det er også nedfelt at fakultetet, gjennom tett samarbeid med praksisfeltet i Nord, skal utdanne helsearbeidere som svarer til det fremtidige behovet i alle deler av tjenesten. Studiet har vist seg å være svært populært, og er ett av de studieløpene med høyest søkermasse. I 2020 er det 324 søkere på 20 studieplasser.

Permanent finansiering er en forutsetning for at Helsefak skal ha mulighet til å opprettholde drift av studiet. Per i dag finansieres det gjennom strategiske midler fra Helsefak og UiT. Studiet legger beslag på store deler av det strategiske handlingsrommet til fakultetet, og en permanent finansiering av paramedisin er ikke mulig innenfor nåværende rammer.

Helsefak har søkt permanent finansiering fra KD gjennom den særskilte utlysningen mai 2020 i forbindelse med covid-19. Fakultetet ønsker dermed en garanti på permanent finansiering i påvente av finansiering fra KD.

Rekruttering - økning i lønnsnivå generelt hos vitenskapelige ansatte ved IKO

Institutt for klinisk odontologi (IKO) søker om permanent økning i basisbevilgning grunnet økning i faste årlige lønnskostnader ved instituttet. Lønnsøkningen er estimert til 750 000 kr. Bakgrunnen for en generell heving av lønnsnivået ved IKO er utfordringer i rekruttering av vitenskapelig personale i konkurransen med fylket/TkNN. Det vises til møte med rektor 15.01.2020 hvor IKO orienterte om utfordringer i rekrutteringen av vitenskapelig personell. Som et tiltak for å styrke rekrutteringen ble det i møtet lagt fram et forslag til høynet lønnspenn gjeldende for førsteamanuenser med dobbeltkompetanse og ph.d. kompetanse, samt for stipendiater med eller uten spesialitet. Tiltaket fører til en økning i faste årlige lønnskostnader for eksisterende ansatte estimert til ca. 750 000 kr inkl. sosiale kostnader. I møtet ble det avklart at IKOs ønskede lønnspolitik er mulig innenfor UiTs rammer. Instituttet la også fram tentative tall som viste at lønnsøkningen ville føre til en overbudsjettering i dagens budsjetter på ca. kr 11,8 mill.

Lønnsutgift for eksisterende ansatte er oppjustert i internbudsjettet fra og med siste kvartal i 2020. Faktisk lønnsøkning siste kvartal fordrer derimot en prosess i forkant hvor fakultetet og instituttet sammen må se på muligheter for å forhandle lønn kollektivt for eksisterende ansatte i førstestillinger og stipendiatstillinger ved instituttet.

IVT

Innspill fra IVT-fakultetet til strategiske satsinger 2021

Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (IVT) viser til disponeringsskriv for budsjettåret 2020 der fakultetene bes komme med innspill til strategiske satsinger, finansiert over strategisk utviklingsfond.

I påvente av avklaring fra Universitetsdirektøren om IVT-fakultetets avsetningsbeholdning så er fakultetets økonomiske situasjon høyst uvis. Inntil en eventuell tilførsel av avsetningsmidler så har fakultetet, og instituttene, ingen økonomisk handlingsrom for å kunne gå inn med egenandel. Innspill markert nedenfor som nummer 2 har ingen midler å gå inn med, og i innspill nummer 3 er det omprioritert bruk av eksisterende personellressurser ved instituttet som utgjør egenandelen. En ytterligere faktor er at fakultetet, herunder instituttene, har fallende resultatkomponenter i 2020 (noe som vil vedvare også i 2021) og redusert kandidatproduksjon, noe som forverrer fakultetets økonomiske handlingsrom. Dersom utfallet av universitetsdirektør beslutning på fakultetets søknad om økt tilbakebetaling av inndratte avsetningsmidler blir positiv, så ønsker fakultet å vurdere mulighetsrommet for egenfinansiering i ettertid.

IVT-fakultetet sender med dette følgende innspill til strategiske satsinger for 2021.

1. Flerårig tiltak som er spilt inn i tidligere budsjettprosess og som skal videreføres i 2021

- a) Fullmaktsak til rektor: Arkivref 2017/5644-27, Senter for bygge- og anleggsvirksomhet i nordområdene. Videreføring for 2021 hvor det er tildelt 2 forskerstillinger med helårsvirkning
- b) Arkivref 2019/5337, Kapasitetsløft innen intelligent produksjon og logistikk. Videreføring for 2021 hvor det er tildelt 1 forskerstilling og 1 stipendiat med helårsvirkning
- c) Arkivref 2019/5337, ArcLog. Videreføring for 2021 hvor det er tildelt 1 prosjektlederstilling med helårsvirkning

2. Helhetlig og integrert informasjonsflyt for fleksibel additiv produksjon.

“Additive manufacturing is smart, but still not smart enough.

- The streamlined additive manufacturing processes is still in the future”

En 3D-printer kan ikke leve alene. Skal 3D-printing være et bærekraftig alternativ til tradisjonelle produksjonsmetoder må produktene allerede på idestadiet designes for 3D-printing og de mulighetene 3D-printing gir. Et optimalt design og en optimalisert verdikjede med hensyn på de spesielle egenskapene 3D-printing har, digitale lagre, raske respons- og omstillingstider, stor robusthet i form av distribuert produksjon og kort transport av ferdige produkter vil være nødvendig for at 3D-printing skal være den foretrukne produksjonsmetode.

Men skal man få til det må verktøyene i form av design-, modellerings-, simulerings- og analysesoftwaren også være tilpasset behovene og egenskapene til 3D-printing. Informasjonsflyten mellom de forskjellige verktøyene må være integrert, uten tap av data (nøyaktighet) og uten unødvendige operasjoner. Samtidig vil designprosessen og verdikjeden som disse verktøyene er en del av bli automatisert gjennom bruk av blant annet AI (kunstig intelligens). For at AI skal kunne generere og evaluere nye konstruksjoner trenger vi beregningsmetoder for både skall-konstruksjoner og volum-modeller som er både mer fleksible og mer effektive enn eksisterende verktøy. Disse beregningsmetodene må utvikles i kombinasjonen av teoretiske betraktninger, numeriske beregninger og fysiske tester.

Ved å kombinere bruk av de nye 3D-printerne ved institutt for industriell teknologi, instituttets kunnskap og kompetanse innen moderne produksjon og verdikjeder sammen med analyse, matematikk, 3D-design og software utviklings kapasitetene ved forskningsgruppen Simuleringer er målet å skape kunnskap og verktøy som er nødvendig for økt bruk av bærekraftig 3D-printing i industrien og samfunnet generelt.

Dette arbeidet, gjennom bruken av det tverrfaglige samarbeidet, vil gi grunnlag for kunnskapsoverføring til industri gjennom NFR prosjekter og etter hvert ERC tildelinger. Videre vil dette tilrettelegge for innovasjon gjennom å utnytte maskinkapasitet bygd opp i de eksisterende satsninger («Kapasitetsløftet») og knytte dette til analyse kapasiteten ved forskningsgruppen Simuleringer.

Institutt for industriell teknologi og Institutt for datateknologi og beregningsorienterte ingeniørfag ber derfor om å få tilført 2 stipendiatstillinger, 3 postdoc, og 1 teknisk administrativ stilling som strategisk satsning på fleksibel additiv produksjon. Se vedlagte budsjett. De vitenskapelige stillingene for stipendiater og postdoc er satt opp over hhv. 3 og 2 år med 100% stilling i budsjettet. I praksis vil de kunne strekkes ut over hhv. 4 og 3 års varighet. Budsjettet forblir det samme.

Grunnet den økonomiske situasjonen hos begge instituttene er det nødvendig at dette prosjektet gjennomføres uten egenandel fra instituttene. Hvis det viser seg, under behandling av søknaden, at egenandel er et absolutt krav ber vi om muligheten til å vurdere det på et senere tidspunkt i tildelingsprosessen.

Denne satsningen vil være direkte relevant for søknader mot utlysningene «Forskerprosjekt for fornyelse: Banebrytende forskning (FRIPRO) innen IKT-forskning for digital transformasjon» samt «Kompetansebyggende prosjekt for næringslivet».

Kostnadsbudsjett <i>Fleksibel additiv produksjon</i>					
	2021	2022	2023	2024	Totalt
Antall stillinger/årsverk	3,0	5,0	5,0	3,0	
Arealbehov (m ²)					
Kostnader					
Lønns- og personalkostnader	2 180 000,0	3 610 000,0	3 610 000,0	2 180 000,0	11 580 000,0
Utstyr/investeringer					
Øvrige driftskostnader	75 000,0	75 000,0	75 000,0	75 000,0	300 000,0
Arealkostnader					
Sum kostnadsbudsjett	2 255 000,0	3 685 000,0	3 685 000,0	2 255 000,0	11 880 000,0
Finansiering					
Egenfinansiering - egen enhet					
Egenfinansiering UiT					
Annen finansiering - spesifiser					
Sum finansiering	-	-		-	-

3. Biogass forskningslaboratorium

Institutt for automasjon og prosesseteknologi, IAP, ønsker å etablere et mindre forskningslaboratorium for produksjon av biogass i Tromsø. Laboratoriet vil knyttes opp mot faggruppen for prosesseteknologi. Etableringen skjer i form av et fireårig prosjekt.

Nord-Norge har rikelig tilgang på råstoff for biogassproduksjon gjennom store mengder fiskeavfall fra slakterier som ikke utnyttes. Til tross for naturgitte fortrinn, har Nord-Norge minimal aktivitet knyttet til industriell produksjon av biogass. Landsdelen har behov for tilførsel av kompetanse dersom det skal bygges opp biogass som en ny og miljøvennlig næringsvei. Det er også behov for forskning om fiskeavfalllets optimale sammensetning og hvordan avfallet bør forbehandles, parametere knyttet til selve nedbrytningsprosessen, CO₂ håndtering og utnyttelse av restavfall i landbruket.

Prosessfaggruppen opplever stor interesse for samarbeid om forskningsprosjekter innen biogassproduksjon fra fiskeavfall, men denne typen prosjekter er avhengig av laboratorieforsøk som man per i dag ikke har utstyr for å gjennomføre. Faggruppen vil ta initiativer for forskningssamarbeid med Sintef, Nofima, Nibio o.l.

Biogasslab er også motivert av at prosesseteknologistudiet har vedvarende svak studentrekruttering, og det er ønskelig å dreie studiets hovedfokus fra petroleumsproduksjon til fornybare energikilder. En biogasslab skal bidra til dette ved at det etableres nytt emne i prosesskjemi og biogassproduksjon.

Etableringen av biogasslab består av fire deler:

- Det må avsettes egnete laboratorielokaler på om lag 100 m². Instituttet har ikke tilgang på egne lokaler i Teknologibygget, og man ser for seg at det må leies lokaler. Man har ikke gjort ordentlige undersøkelser av arealkostnader, men disse er budsjettet til 200 kNOK per år

- b) Det bør ansettes en laboratorieingeniør som får ansvaret for å bygge opp laboratoriet, og drifte dette. Det må gjøres vurderinger på om stillingen kan permanentiseres ved prosjektavslutning. En laboratorieingeniør er budsjettet til 800 kNOK per år
- c) Anskaffelse av laboratorieutstyr. Utstyret omfatter testbenk for anaerob nedbrytning, forbrenningsovn, avgassrensseanlegg, installasjon for CO2 oppsamling og komprimering.
- d) Instituttets egeninnsats i form av FoU-tid fra vitenskapelig ansatte ved faggruppe for prosess teknologi. Her inngår etablering av biogass-laboratoriet, gjennomføre forsøk, forskningssøknader, utvikling av nytt emne og egen kompetansebygging. Instituttets egeninnsats er budsjettet til 1000 kNOK per år, over fire år, og det er hovedsakelig følgende fast ansatte som vil bidra med sin FoU-tid: førsteam. Hassan Khawaja, førsteam. Kåre Edvardsen og stipendiat Steven Jackson.

Etableringen budsjetteres til 9,6 mill., hvorav instituttets egeninnsats i form av FoU-tid utgjør 4,0 mill. Således utgjør egeninnsatsen om lag 41%. Det er bare laget et overslagsbudsjett, og det er mulig å nedjustere forslaget, hvis nødvendig.

Kostnadsbudsjett		<i>Biogass Forskningslaboratorium for UiT</i>			
	2021	2022	2023	2024	Totalt
Antall stillinger/årsverk	2,0	2,0	2,0	2,0	
Arealbehov (m²)	25,0	25,0	25,0	25,0	
Kostnader					
Lønns- og personalkostnader	1 800	1 800	1 800	1 800	
Utstyr/investeringer	1 000	400	100	100	
Øvrige driftskostnader					
Arealkostnader	200	200	200	200	
Sum kostnadsbudsjett	3 000	2 400	2 100	2 100	9 600
Finansiering					
Egenfinansiering - egen enhet	1 000	1 000	1 000	1 000	
Egenfinansiering UiT	2 000	1 400	1 100	1 100	
Annen finansiering - spesifiser					
Sum finansiering	3 000	2 400	2 100	2 100	9 600

4. Tildeling etter søknad fremmet i ordinær budsjettprosess

IVT-fakultetet er anmodet av universitetsdirektør å fremme søknad om dekning av investeringskostnader som ble iverksatt i 2019, men ble bokført i 2020. En av årsakene til bokføringen i 2020 er kapasitetsutfordring i innkjøpstjenesten i 2019, noe som bl.a. medførte at IVT-fakultetet måtte kjøpe eksterne innkjøpstjenester for vel 0,3 million kroner. Det vises til korrespondanse i ephorte 2018/994. Investeringene som er til faglig og strategiske formål ble iverksatt etter avtale med universitetsledelse og fakultetsledelse, og knyttet til universitetsledelsens krav om å redusere avsetningsnivået til maksimalt 10 % av bevilgningen i 2019. Imidlertid fikk 4 enheter (herunder IVT-fakultetet) inndratt avsetningsmidler i oktober 2019, noe som medførte at iverksatt investeringer ikke hadde tilstrekkelig avsetningsmidler til å finansiere forpliktelsene.

I møte med universitetsdirektør 16. juni ble IVT-fakultetet anmodet å gi innspill i en revidert søknad for tildeling av økonomiske midler som del av budsjett 2021. Følgende investeringer er de som er bokført i fakultetets regnskap i 2020, men som er knyttet til anskaffelse iverksatt i 2019;

INVESTERINGER 2019 SOM ER BOKFØRT I 2020

Makerspace - Matchbok faktura

	Regnskap	Anskaffelse	Kontering
	198 008	ANSK-0257-19	380200-100000 og 381400 -740149
		ANSK-0165-19, ANSK-0167-19, ANSK-0138-19, ANSK-0274-19, ANSK-0164-19, en rammeavtale og en direkteanskaffelse	381200-740147
Oppgradering labutstyr betonglab, opplæringsmoduler for studenter, mm.	2 294 501	ANSK-0072-19	381500-740150
Modeller til styringsteknikk til undervisning, automasjon og droner	799 438	Direkteanskaffelse	381500-740150
Rest betaling komponenter til prototyping automasjon	5 717	ANSK-0207-129	381500-740150
Markedsføring studier	312 500	Rammeavtale	381400-740149
Restanse PC anskaffelse datautvikling	60 000	Direkteanskaffelse	381100-740146
VR briller til maskinlab	9 998	ANSK-0069-19	381100-740146
CNC dreiebenk til maskinlab	1 681 375	Direkteanskaffelse	381100-740146
IT/AV-utstyr, pc til maskinlab	81 985	Rammeavtale	380200-740174
Oppgradering kontormøbler (HMS) IVT-fakultetet	119 807	Rammeavtale	380200-740175
Generelt IKT utstyr møter/undervisningsrom IVT-fakultetet	179 715	ANSK-0297-19	380211-740125
Rekrutteringstiltak, bl.a. filmproduksjon studieretninger og campus	804 625	ANSK-0267-19	381300-740148
Momskostnad innkjøp av Circuit Board Plotter til elektrofab	71 252		
Sum investeringer	6 618 921		

BFE**Innspill innenfor ramme og til strategisk fond for 2021 fra BFE****A. Budsjettinnspill innenfor ramme**

Dette er innspill til primært permanente rammeendringer for fakultetet.

Styrking av generell basis

BFE er i en utfordrende situasjon. Budsjettet for 2020 er vedtatt med et merforbruk på nærmere 13 millioner. Den nyeste prognosen viser at alle avsetninger vil være brukt opp i løpet av 2022 eller 2023.

Dette skjer til tross for at fakultetet har en meget høy faglig aktivitet, og gjør seg bemerket i mange sammenhenger.

Det har i flere år vært gjennomført tiltak for å styrke økonomien. BFE har en større inndekning fra eksterntfinansiert virksomhet enn øvrige fakulteter. Det har gjennom flere år vært ført en restriktiv linje for nye stillinger, og ved ledighet har ressurser vært flyttet på tvers av instituttene dit behovet har vært størst.

For BFE utgjør den generelle basisbevilgningen 58 % av totalbevilgningen, mot 66 % i gjennomsnitt for alle fakultetene (budsjettfordeling 2020). Dette til tross for at størstedelen av fakultetet er innenfor realfagene, med de krav til infrastruktur dette innebærer. Det kan være mange årsaker til at det er blitt slik. Vi vil særlig peke på at BFE har vært berørt av samtlige fusjoner, og fakultetet selv er et resultat av den første med Høgskolen i Tromsø. Fakultetet har satset på å integrere og løfte de nye fagmiljøene, fremfor å la dem bestå i sin opprinnelige form. Den økonomiske kompensasjonen for fusjonene har vært sparsom, og kun tilstrekkelig til å dekke lønn for overførte stillinger. De har ikke dekket drift, og ikke fellesfunksjoner for en organisasjon som har vokst med 50 % siden den første fusjonen. Handelshøgskolen var en nyskapning, og i stor grad realisert ved hjelp av interne prioriteringer.

De rammekuttene som alle enheter har opplevd de siste årene (ABE-reformen, bygg og internhusleie, økt avtak til strategisk fond m.v.), har rammet BFE svært hardt som følge av små avsetninger kombinert med store faglige satsinger.

Fakultetet fikk et visst pusterom ved 2020-fordelingen. Kravet til egeninnsats på bevilgninger fra strategisk fond ble delvis frfalt, samtidig som BFE fikk dekket pågående satsinger som ellers måtte ha vært tatt innenfor egen ramme (blant annet Finnfjord). Dersom egeninnsatskravet gjøres gjeldende ved 2021-fordelingen, vil fakultetet ha begrensede muligheter til å søke strategisk fond.

Det skjer mye positivt og nyskapende ved BFE, og fakultetet har en rekke initiativ innenfor satsingsområdene i *Drivkraft i nord*. Det gjelder for eksempel utvikling av nye undervisningsformer, innovasjon og næringsutvikling, bioteknologi, havbruk og håndtering av klimautfordringer i nordområdene. Fakultetet har et stort uforløst potensial som vil være vanskelig å realisere ved fortsatte kutt. Fakultetet ber derfor på en styrking av basisfinansieringen. Hvorvidt man gjør dette gjennom en generell styrking av basis eller en omfordeling av studieplasser, er mindre viktig.

I tillegg ønsker vi at man åpner for mulighetene til å flytte strategiske satsinger som glir over i en mer permanent fase, over til basisfinansiering. Her nevner vi blant annet Klimaøkologisk observatorium for arktisk tundra, algeforskning og innovasjon. Dette er områder med stort potensial for ekstern finansiering, men hvor det kreves en viss grunnfinansiering i bunnen. Det samme gjelder for fakultetets fire NFR infrastrukturprosjekter, som vil kreve langsiktig driftsfinansiering.

Fakultetet har i sin langtidsprognose stipulert det samlede merforbruket mellom 2020 og 2024 til 26 millioner. Det til tross for tiltakene som er nevnt innledningsvis. Vi anser et basisbehov på 5-7 millioner per år som nøkternt.

Oppgradering av mellomstort utstyr

Fakultetene fikk tidligere en nøkkelfordelt bevilgning til utstyr. Denne falt bort ved endringene som ble gjort i strategisk fond. I kombinasjon med store rammekutt fratok dette BFE muligheten for å prioritere anskaffelse av mellomstort utstyr. Fakultetet har et mindre beløp (2-3 mill.) som fordeles til basalt utstyr og service og vedlikehold av eksisterende. Utstyr av en viss størrelsesorden, men som ikke er stort nok til å søke om til strategisk fond (1,5 mill.), faller derfor gjennom. Slikt utstyr er heller ikke stort nok til å søke NFR om, men er samtidig en forutsetning for å delta i konkurransen om eksterne midler. BFE søker derfor om en egen utstyrspakke. Fakultetet har bedt fagmiljøene om innspill, og mottatt innspill for drøyt 15 millioner. Av dette har fakultetet valgt å prioritere innspill til 6,5 millioner. Dersom dette samlet ikke kan søkes over utstyrspotten i strategisk fond, søker vi det som en spesiell basisbevilgning for ett år.

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>	<i>Mellomstort utstyr</i>			
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)				
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				

Lønns- og personalkostnader	0	0	0	0
Utstyr/investeringer	6 500	0	0	0
Øvrige driftskostnader				
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett	6 500	0	0	0
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	0	0	0	0
Egenfinansiering UiT	6 500	0	0	0
Annen finansiering – spesifiser	0	0	0	0
Sum finansiering	6 500	0	0	0

B. Strategisk fond

Fakultetsstyret ved BFE har gjort vedtak om at fakultetet bare i mindre grad kan gå inn med finansiell egeninnsats i søknader til strategisk fond. Dette må ikke ses som et uttrykk for manglende ambisjoner knyttet til forslagene i innspillet. Kravet om 50 % egeninnsats er simpelthen ikke forenelig med de økonomiske realitetene fakultetet må forholde seg til.

Det er også åpnet for å bruke rekrutteringsstillinger som egeninnsats. Fakultetet har et begrenset antall slike stillinger. Disse blir i stor grad brukt som bidrag i eksterne prosjekter, og er dermed et konkurransefortrinn på eksterne arenaer. Nåværende rekrutteringsstillinger inngår i prosjekter finansiert av blant annet Tromsø forskningsstiftelse, EU og NFR. Å omdisponere disse til i stedet å inngå i konkurranse om universitetsinterne midler, anses som lite hensiktsmessig, men vi har likevel strukket oss langt.

BFE har i stedet valgt å knytte forslagene nedenfor opp mot eksisterende virksomhet, og da særlig i overlapp med eksterne prosjekter. På denne måten styrkes fakultetets konkurranseevne eksternt og man blir bedre i stand til å nå målsetningene i *Drivkraft i nord*.

Av dette følger det at BFE søker strategisk fond med avvik i egenandel med særskilt begrunnelse. Fakultetet går gjerne i dialog med universitetsledelsen om mulige løsninger.

BFE har fem innspill under forskning hvorav ett innspill også har en utstyrskomponent, to under utdanning, ett til formidling og ett til infrastruktur

FORSKNING

- **Fremme miljøvennlig adferd**

Handelshøgskolen har som målsetting å inkludere mer kunnskap om bærekraft og adferd inn i relevante fagområder som bedriftsøkonomi, markedsføring, ledelse, samfunnsøkonomi og innovasjon. Denne

satsingen handler om å forstå hvordan mennesker adopterer bærekraftige innovasjoner, og hva bedrifter og samfunn kan gjøre for å stimulere til mer miljøriktig adferd. Dette skal gjøres ved å utforske og teste individers grad av, og måter å adoptere ny teknologi fra en setting til en annen. Dette vil bidra til teoretisk, empirisk og metodisk kunnskap knyttet til adopsjon av innovativ teknologi, og har stor overføringsverdi. Satsingen vil også bidra til å styrke forskningsmiljøet og samarbeid ved de ulike campusene, og det er allerede inngått avtaler om samarbeid med næringslivsaktører og eksterne samarbeidspartnere. Satsingen vil med dette styrke fagmiljøet i konkurransen om eksterne midler.

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>	<i>Fremme miljøvennlig adferd</i>			
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)	3 (2)	3 (2)	2 (1)	10 (6)
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	3 400	3 500	2 400	11 700
Utstyr/investeringer	2 200	0	0	2 200
Øvrige driftskostnader	0	1 100	1 100	2 200
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett	5 600	4 600	3 500	16 100
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	1 100	1 100	1 200	4 700
Egenfinansiering UIT	4 500	3 500	2 300	11 400
Annen finansiering - spesifiser	0	0	0	0
Sum finansiering	5 600	4 500	3 500	16 100

Forklaring til budsjettet

Det søkes om én postdoktor (to år) og én stipendiatstilling. Videre kommer utstyr og driftsmidler, blant annet til datainnsamling. Som egeninnsats inngår én nøkkelfordelt stipendiatstilling. For 2024 søkes det 1,1 mill. fra strategisk fond

- **Robust oppdrettslaks**

Over 15 % av oppdrettslaksen som produseres i Norge vokser ikke opp på grunn av sykdom, behandling for sykdom og ikke-optimale betingelser under settefiskfasen. Dette har store konsekvenser for både fiskevelferd og økonomisk lønnsomhet. BFE ønsker derfor å bidra til produksjon av mer robust oppdrettslaks. Satsingen innebærer å samle tre sterke grupper ved NFH og AMB (arktisk kronobiologi og fysiologi, havbruk og miljø, fiskeimmunologi og vaksineutvikling) som har sine styrker i fysiologi, utviklingsbiologi og immunologi. Målet er å utvikle skreddersydde verktøy (produksjon av antistoffer og gen-redigering) for å kunne evaluere laksens biologiske status. Ved å ha pålitelig data på laksens biologiske status er det mulig for forskere og industri å måle hvordan ulike behandlinger påvirker laksen og dens velferd.

Satsingen har stort potensial til å kunne initiere samarbeid med nasjonale og internasjonale forskningsmiljø og industri, og vil styrke UiT sin posisjon som et ledende forskningsmiljø innen temaet fiskehelse og havbruk og vil kunne legge grunnlag for større eksternfinansierte prosjekter. Blant eksisterende prosjekter som vil benytte teknologien er to TFS-toppforsk, prosjekter finansiert av NFR og FHF, og et gaveprofessorat fra oppdrettsindustrien i tilknytning til Havbruksstasjonens nye resirkuleringsanlegg, finansiert av RDA.

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>	<i>Geniale verktøy</i>			
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)	7 (5)	6 (5)	5 (4)	19 (15)
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	9 600	8 800	7 300	27 300
Utstyr/investeringer	710	0	0	710
Øvrige driftskostnader	1 655	1 500	700	3 955
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett	11 965	10 300	8 000	31 965
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	1 400	1 400	1 500	4 300
Egenfinansiering UiT	7 790	8 000	6 500	23 990
Annen finansiering - spesifiser	2 775	900	0	3 675
Sum finansiering	11 965	10 300	8 000	31 965

Forklaring til budsjettet

Det søkes om én forsker og én ingeniør i tre år tilknyttet antistoffplattformen, to forskerstillinger tilknyttet CRISPR-prosjektet for henholdsvis to og tre år, og én stipendiat innen feltet «seasonal immunity». Annen finansiering omfatter ekstern finansiering fra industri og én eksisterende stipendiat. For 2024 søkes det om 1,7 millioner fra strategisk fond.

- **Arktisk karbonlagring fra biomasse (ABSORB)**

ABSORB har som mål å styrke det grønne skiftet ved å innovere nye bioteknologier for karbonfangst, sekvestrering og utnyttelse, som utnytter de unike forholdene av arktiske økosystemer. ABSORB fokuserer på både marine og terrestriske systemer – mikrobielle samfunn i havet (NFH) og planterøtter systemer på land (AMB). ABSORB bruker to UiT strategiske infrastrukturer, Klimalaboratoriet (Holt) og algelaboratoriet ved Finnfjord AS. ABSORB vil også styrke samarbeid med Salk Instituttet for Biologiske Studier (USA). ABSORB er forankret i regjeringens strategi GRØNT som understreker potensialet av arktiske strøk for økning i produktivitet. ABSORBs utvikling av nye teknologier vil være avgjørende for å søke og bidra til store anvendte og grunnleggende eksterne forskningsprosjekter.

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>	<i>ABSORB</i>			
År	2021	2022	2023	Totalt

Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)	4,4 (2,4)	4,4 (2,4)	4,4 (2,4)	
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	6 900	7 200	7 500	21 600
Utstyr/investeringer	3 200	2 900	300	6 400
Øvrige driftskostnader	400	700	700	1 800
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett	10 500	10 800	8 500	29 800
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	3 500	3 600	3 800	10 900
Egenfinansiering UiT	6 700	6 900	4 400	18 000
Annen finansiering – Nibio	300	300	300	900
Sum finansiering	10 500	10 800	8 500	29 800

Forklaring til budsjettet

Det søkes om midler til to professor II, én strategisk stipendiatstilling og én tekniker/postdoktor innen bioinformatikk. BFE og IFA legger inn to nøkkelfordelte stipendiater.

- **Styrking av samarbeidsvitenskap for å møte framtidens miljøutfordringer**

Det å løse framtidens miljøutfordringer krever både samarbeid på tvers av faggrenser og en sterk involvering av samfunnet for øvrig (i.e. forvaltning, næringer og allmenheten). Dette er også noe som viktige forskningsfinansieringskilder som NFR, EU og FRAM krever i økende grad. Til tross for behovet for og forventningen om tverrfaglig og transdisiplinær forskning (i.e. samarbeidsvitenskap), har de fleste universiteter og forskningsprosjekter ikke den nødvendige kompetansen for å møte dette kravet. Det er også påfallende lite metodeutvikling på feltet på grunn av lite finansieringsmuligheter til tverrfaglig utviklingsarbeid. Vi søker derfor strategiske midler for å innta en ledende rolle for å styrke dette fagfeltet. Forskere ved UiT (BFE og HSL i spissen) har samlet sett ekspertise og erfaring i bruk av mange metoder i samarbeidsvitenskap (f. eks. gruppeteknikker, deltakende kartlegging og modellering, ekspert grupper, intervjuer, paneler, digitalt engasjement, foresight-and-scenarios analyse), men disse metodene må settes i et faglig system avhengig av forskningsspørsmålet, interessenter og deltakernes tilgjengelighet og kapasitet. Derfor ønsker vi å bygge både kompetanse og kapasitet ved å utvikle undervisningsmateriale og kurs i samarbeidsvitenskap for både forskere og studenter. En slik kompetanse og undervisningstilbud vil være både ettertraktet og unikt. Det vil øke synligheten av UiT, og gjøre UiT til en svært attraktiv samarbeidspartner i mange forskningsprosjekter.

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>	<i>Styrking av brukerinvolvering klima/bærekraft</i>			
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)	1	1	1	
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				

Lønns- og personalkostnader	1 300	1 500	1 600	4 400
Utstyr/investeringer	0	0	0	0
Øvrige driftskostnader	1 130	1 260	1 170	3 560
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett	2 430	2 760	2 770	7 960
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	0	0	0	0
Egenfinansiering UiT	1 450	1 800	1 800	5 050
Annen finansiering – spesifiser	980	960	970	2 910
Sum finansiering	2 430	2 760	2 770	7 960

Forklaring til budsjettet

Det søkes om én forskerstilling, i tillegg til 0,4 mill. til timelønn. Som egenfinansiering inngår bevilgning fra Framsenteret til prosjektet ArcticStakes.

- **Ferskvann – strategisk utvidelse av COAT**

Terrestrisk og ferskvann økosystemforskning har blitt tradisjonelt gjort separat fra hverandre. Klimaforandringene har synliggjort behovet å koble forskningsfeltene, for å bedre forstå effektene økosystemene har på hverandre. Allikevel, på grunn av lite data, tradisjon, og kunnskap, er det vanskelig å få eksterne midler for å starte slike prosjekter. UiT har sterke fagmiljøer både i terrestrisk (COAT) og ferskvann (Ferskvannsgruppa) økosystemforskning, men mangler både data og kompetanse for å utvikle forskningsprosjekter som kobler økosystemer til hverandre. Denne søknaden har mål å bygge slik kompetanse, så at vi kan generere basis til framtidige ekstern finansierte prosjekter. Prosjektet vil styrke UiT sin rolle betraktelig både i klimaforskning og naturforvaltning i Arktis, spesielt siden tilnærmingen er både nødvendig og unik.

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>	Ferskvann – strategisk utvidelse av COAT			
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)	4,9 (3,4)	4,9 (3,4)	4,9 (3,4)	
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	7 100	7 400	7 700	30 200
Utstyr/investeringer	700	0	0	700
Øvrige driftskostnader	800	800	800	3 200
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett	8 600	8 200	8 500	34 100
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	2 800	2 900	3 000	11 800
Egenfinansiering UiT	5 800	5 300	5 500	22 300
Annen finansiering – spesifiser	0	0	0	0

Sum finansiering	8 600	8 200	8 500	34 100
-------------------------	-------	-------	-------	--------

Forklaring til budsjettet

Det søkes om følgende stillinger: Postdoktor 4 år, to professor II-stillinger 4 år, to stipendiatstillinger fire år. Én førstestilling og én halv stilling teknikerstilling inngår som egeninnsats. I tillegg kommer personell og ressurser fra COAT. Det søkes om 0,7 mill. til anskaffelse av feltutstyr og 0,3 mill. per år til felt og lab. Innspillet går over fire år. For 2024 søkes det om 5,7 mill. over strategisk fond.

- **Grunnlag for systembiologisk lusesenter**

Denne satsingen er tuftet på en ambisjon om et framtidig systembiologisk lusesenter for å bidra til en bedre forståelse av de biologiske interaksjonene mellom lakse-/skottelus, oppdrettslaks og villfisk, slik at det kan utvikles nye strategier for å bedre fiskehelse i og forvaltning av oppdrettsnæringen, og evaluere de samfunnsøkonomiske og juridiske konsekvenser av disse strategiene. BFE er særdeles godt rigget til å løse komplekse tverrfaglige problem innen havbruk og miljøforvaltning. Innenfor dagens rammer er det imidlertid liten kapasitet til å utvikle dette potensialet. Satsingen som foreslås skal samle åtte forskningsgrupper på tvers av instituttgrenser for å bygge opp grunnlaget for et tverrfaglig senter som er forankret i resultatbasert kunnskap. Satsingen skal bygge på fire arbeidsområder; forståelse av lusens populasjonsdynamikk, opprinnelse, bekjempelse og samfunnsøkonomisk konsekvens. De søkte midlene skal brukes for å etablere et felles plattform for samarbeid innad og utad UiT, med næring og forvaltning, og generere søknader for eksterne midler.

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>	<i>Grunnlag for systembiologisk laksesenter</i>			
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)	2,4 (0,5)	4,8 (3,8)	4,8 (3,8)	19,2 (15,2)
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	3 000	6 200	6 400	25 800
Utstyr/investeringer	0	0	0	0
Øvrige driftskostnader	1 600	3 350	3 600	12 400
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett	4 600	9 550	10 000	38 200
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	1 400	2 800	2 950	11 900
Egenfinansiering UiT	3 000	6 350	6 500	24 750
Annen finansiering – spesifiser	200	400	550	1 550
Sum finansiering	4 600	9 550	10 000	38 200

Forklaring til budsjettet

Det søkes om en tenure-track (postdoktor), fire bistillinger og sto rekrutteringsstipendiater. Som egenfinansiering inngår eksisterende stillinger (delvis eksternt finansiert), og utstyr og infrastruktur som

finnes i forskningsgruppene i dag. I tillegg inngår noe ressurser fra Finnfjord og Marbio (eksternt finansiert). Det søkes om 6 millioner fra strategisk fond i 2024 og 2,9 mill. i 2025.

UTDANNING

- **Virtuell bachelor og fleksibiliserte utdanningstilbud**

UiTs strategi vektlegger fleksible og nettstøttende undervisningsformer for å øke rekrutteringene av nye studenter både regionalt og nasjonalt. BFE har over flere år tilbudt nettbaserte årsenheter som har økt i popularitet og er svært aktuelle i nåværende koronasituasjon. Derfor ønsker BFE, som en del av en større satsing på fleksibilisering av utdanningene, å etablere en virtuell bachelor i økonomi og administrasjon. Dette kommer som erstatning for dagens tradisjonelle bachelor i Alta. Vi vil samtidig videreutvikle det nettpedagogiske miljøet ved fakultetet i samarbeid med Result. Koronasituasjonen gjør det aktuelt å forsere utlysning av en virtuell bachelor i økonomi og administrasjon høsten 2021 og også vurdere å utvikle en samlings- og erfaringsbasert master innen havbruk, samt et enkeltstående digitalt EVU-emne i bærekraftig økonomi der vi kobler økologi og miljø og økonomi.

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>	<i>Virtuell bachelor og fleksibiliserte utdanningstilbud</i>			
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)	6 (3)	6 (3)	6 (3)	
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	6 700	6 900	7 200	20 800
Utstyr/investeringer	0	0	0	0
Øvrige driftskostnader	400	400	400	1 200
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett	7 100	7 300	7 600	22 000
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	3 350	3 450	3 600	10 400
Egenfinansiering UiT	3 750	3 850	1 500	9 100
Annen finansiering – spesifiser	0	0	2 500	2 500
Sum finansiering	7 100	7 300	7 600	22 000

Forklaring til budsjettet

Det søkes om én fagstilling delt mellom HHT og Result, én fagstilling med programansvar og en studiekonsulent. HHT har én dedikert studiekonsulent til eksisterende nettilbud, foruten faglige ressurser i Alta. På sikt må bemanningen økes ytterligere, noe som i sin helhet finansieres av resultatmidler. En virtuell bachelor har et langt større rekrutteringsgrunnlag enn dagens campusbaserte tilbud, og det er budsjettert med et opptak på 300 studenter til erstatning for dagens 40. Resultatfinansiering for ferdig utbygd bachelor beregnes til 15,3 mill. høyere enn dagens nivå.

- **Erfaringsbasert Master i Ocean Leadership**

BFE, NT og Jurfak vil etablere en erfaringsbasert master i ocean leadership med første opptak høsten 2021. Målgruppen er ansatte i forvaltning, næringsliv og sivilsamfunn, og programmet vil vektlegge å

utnytte disses erfaring på og mellom samlingene. Initiativet er basert på dialog med universitetsledelsen. Hensikten med programmet er å styrke den strategiske og taktiske kompetansen i å identifisere og utvikle helhetlige løsninger for havet. Dette krever en tverrfaglig tilnærming. Programmet vil særlig benytte problembasert læring for å gi læringsutbytte i form av ferdigheter som utrunder studentene til å håndtere kommende utfordringer, med fokus på potensialet i den digitale revolusjonen og innsikt i forvaltning, ledelse, økonomi og vitenskap. For en mer detaljert framstilling vises det til godkjenning av nye studieprogram. BFE, NT og Jurfak dekker til sammen store deler av de nødvendige fagområdene. For å kunne drifte programmet på en god måte ser vi likevel behov for en dedikert faglig og administrativ studieleder, samt fem bistillinger for å komplementere oss på fagområder som bør spisses i programmet. Satsingen vil også styrke de respektive fagmiljøenes evne til å bidra i forskningsfronten på disse temaene.

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>	<i>Erfaringsbasert master i Ocean Leadership</i>			
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)	4 (2)	5 (3)	5 (3)	
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	5 200	7 000	7 300	19 500
Utstyr/investeringer	0	0	0	0
Øvrige driftskostnader	300	500	500	1 300
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett	5 500	7 500	7 800	20 800
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	2 900	3 100	3 200	9 200
Egenfinansiering UiT	2 600	4 400	4 220	11 220
Annen finansiering – spesifiser	0	0	380	380
Sum finansiering	5 500	7 500	7 800	20 800

Forklaring til budsjettet

Det søkes om en faglig, en administrativ og 5 bistillinger. Innsatsen fra eksisterende fagstillinger er anslått til to årsverk. Med et opptak på 20 studenter, vil resultatinntekter ved fullt utbygd studium utgjøre drøyt 2 millioner (gitt full progresjon).

FORMIDLING

- **UiT som havuniversitet – FNs tiår for havforskning**

Hav står sentralt i forskning og utdanning ved UiT, men mangler en samlet profilering. Hav er også høyt på den politiske agendaen, og FN har erklært 2021-2030 som et tiår for havforskning for bærekraftig utvikling. Det kommende tiåret bør derfor utnyttes til å *synliggjøre* og *forsterke* UiT sin havaktivitet. Dette vil være vårt bidrag til den globale mobiliseringen med å gi det løftet i kunnskapsgrunnlaget vi trenger for havspørsmål, samt å styrke omdømmet til UiT som ekspertise på disse områdene. Det er etablert en arbeidsgruppe mellom fagmiljø og kommunikasjon for å utarbeide en handlingsplan for dette arbeidet. I denne sammenheng bes det om budsjettdekning for tiltak som kan føre til at UiT blir mer synlig, styrke rekrutteringen til relevante studieprogrammene, bidra til at

forskerne våre blir bedre sett og lyttet til, og å være premissleverandører i politiske og andre samfunnsmessige problemstillinger.

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>	<i>UiT som havuniversitet</i>			
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)	1,5 (1)	1,5 (1)	1,5 (1)	
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	1 700	1 800	1 800	5 300
Utstyr/investeringer	0	0	0	0
Øvrige driftskostnader	400	400	500	1 300
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett	2 100	2 200	2 300	6 600
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	1 100	1 200	1 300	3 600
Egenfinansiering UiT	1 000	1 000	1 000	3 000
Annen finansiering – spesifiser	0	0	0	0
Sum finansiering	2 100	2 200	2 300	6 600

Forklaring til budsjettet

Det søkes om en koordinatorstilling, hvorav halvparten finansieres gjennom omdisponering av eksisterende administrative ressurser. En halv fagstilling vil inngå som egeninnsats. I tillegg kommer bistand fra fagansatte. Drift omfatte reiser, arrangementsutgifter og gjesteforelesere.

INFRASTRUKTUR

• Utstyrsenhet Agilent GC-MSMS-FID

Denne GC-MSMS/FID-instrumenteringen vil kunne benyttes til å analysere og å fastslå struktur av flyktige og semi-flyktige forbindelser, et bredt spekter næringsstoff og metabolitter, samt til å studere fettsyresammensetning og -innhold med stor nøyaktighet. I tillegg vil det endelig gjøre forskerne i stand til å kunne analysere miljøgifter i mat, oljer og fôr. Utstyret er videre meget anvendelig og vil dekke behov hos en rekke forskningsgrupper ved BFE.

Et annet viktig aspekt er at utstyret vil styrke muligheten til å involvere studenter mer aktivt i forskningsaktiviteten og bidra til flere studentoppgaver. Ikke minst så vil dette utstyret være en viktig faktor for at man skal kunne drive framragende forskning, og helt avgjørende for NFHs nye tverrfaglige SECURE-prosjekt - da dette er langt mer sensitivt utstyr, med mye bredere applikasjonsspekter, sammenlignet med hva man disponerer i dag.

<i>Kostnadsbudsjett (NOK 1000)</i>	<i>Agilent (vitenskapelig utstyr)</i>			
År	2021	2022	2023	Totalt
Antall stillinger/årsverk (hvorav søkes)				

Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	0	0	0	0
Utstyr/investeringer	2 750	0	0	2 750
Øvrige driftskostnader				
Arealkostnader				
Sum kostnadsbudsjett	2 750	0	0	2 750
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet	0	0	0	0
Egenfinansiering UiT	2 750	0	0	2 750
Annen finansiering – spesifiser	0	0	0	0
Sum finansiering	2 750	0	0	2 750

Forklaring til budsjettet

Anskaffelsen består av følgende komponenter:

- Agilent 7010 MSMS
- Agilent 8890 GC
- Agilent 7697A Headspace sampler
- Agilent FID
- Utstyrspakke for å analysere miljøgifter i mat, oljer og fôr.

C. Annet

BFE har tidligere tatt opp at enkelte tiltak finansiert over strategisk fond har en tidshorisont på mer enn tre år. Retningslinjene sier at finansieringsperioden *normalt* ikke skal overstige tre år, og i styrebehandlingen gjøres vedtakene i en treårshorisont. Vi har enkelte tiltak som har fått finansiering, som går utover tre år:

- Arven etter Nansen: Rektor har gått inn med en stilling for hele prosjektperioden, som går ut 2023.
- Fokus på innovasjon og entreprenørskap: BFE ble i S 25/17 tildelt en fast stilling mot at fakultetet selv finansierte én stilling. Vi mener at stillingen bør legges inn i basis, da strategisk fond er uhensiktsmessig til finansiering av en permanent funksjon.
- 10 studieplasser i akvamedisin: BFE er gitt midler til å øke opptaket til studiet. Fire av disse ble senere tildelt over statsbudsjettet, slik at det mangler finansiering av seks. Ønskes overført basis.
- Autonome plattformer: Strategisk tildeling gitt i 2020. Innspillet går over fire år, slik at vi vil forsikre oss om at 2023 ikke blir uteglemt.
- Innovasjonsstillinger: Disse skal være en fellesresurs for alle fakultetene, og bør således ligge på universitetets fellesutgifter. I tillegg vil det alltid være behov for disse stillingene, slik at posten bør gjøres permanent.

- COAT: Fakultetet søkte om finansiering ut 2021. Vi ser i vedtaket for 2020 at beløpet for 2021 er falt ut. COAT er dessuten en langsiktig observasjonsplattform (30-årsperspektiv), slik at vi ønsker en dialog om mer langsiktig grunnfinansiering.

NT-fak

Innspill til intern hovedfordeling for 2021

Det vises til utsatt frist for innlevering av innspill til intern hovedfordeling for 2021, og disponeringsskriv for budsjettåret 2020. Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT-fak) har følgende innspill til intern hovedfordeling 2021:

Økning av basisbevilgning som følge av økt internhusleie – SIVA Innovasjonssenter

NT-fak spilte allerede inn til budsjettfordelingen 2020 økt behov for basisfinansiering til dekning av husleie til Bygg og eiendomsavdelingen (BEA) ved UiT, jfr ephorte **2018/4860-14**. Dette innspillet ble ikke hensyntatt ved budsjettfordelingen 2020 i universitetsstyret. NT-fak vil på nytt spille inn behov for finansiering av internhusleien ved UiT, knyttet til leide bygg. Det vises til samtaler med universitetsdirektøren og BEA omkring behov og løsninger for den utfordrende situasjonen for fakultetet. Det lyktes ikke med å finne hos andre enheter på campus som kunne omdisponeres til 75 kontorplasser.

Inngåtte leieavtaler ved SIVA Innovasjonssenter - bygg FP-1 er håndtert og forvaltet av BEA. Fakultetet har over lengre tid arbeidet med å få på plass arealer for den presserende arealsituasjonen som har medført at to institutter har flyttet primærvirksomheten til FP-1 i Siva Innovasjonssenter. Dette var helt avgjørende for å frigjøre areal i Teknologibygget for forskningsgruppen i nanoskopi som har fått 4 ERC-grants siste 5 år. Forskningsgruppen har ekspandert, og har behov for 25 kontorplasser.

Dette har medført at internhusleien for 2020 har økt med til sammen **9,278MNOK siden 2018**. Økningen i internhusleien reflekterer at arealet har økt med 5835KVM siden 2018, og leide arealer har en økning på 5062KVM (+77%) siden 2018.

Tabell 1: Antall kvadratmeter (KVM):

antall KVM	2020	2019	2018	Δ%2020-2018
Egne bygg totalt	19 673	19 024	18 900	4,1 %
Leide bygg totalt	11 613	9 344	6 551	77,3 %
Totalt	31 286	28 368	25 451	22,9 %

Tabell 2: Internhusleie i 1000NOK:

Internhusleie kNOK			
Internhusleie til BEA	2020	2019	2018
Egne bygg - kontor	17 119	16 094	14 525
Egne bygg - laboratorium	11 442	10 621	11 672
Egne bygg - lager	1 497	1 439	1 424
Sum internhusleie egne bygg	30 058	28 154	27 621
Leide bygg - kontor	11 999	8 465	5 782
Leide bygg - laboratorium	749	729	709
Leide bygg - lager	1 551	1 506	967
Sum internhusleie leide bygg	14 299	10 700	7 458
Total internhusleie NT-fak	44 357	38 854	35 079

Fakultet for naturvitenskap og teknologi ber om at basisbevilgningen justeres i henhold til modell for finansiering av internhusleie med 90% av husleiekostnadene til BEA fra og med 2019, jfr S 35-17.